

Голос України

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

ЦЬОГО ДНЯ

■ 1245 р. Данило Галицький здобув перемогу над угорсько-польськими військами на р. Сян. ■ 1880 р. На Херсонщині народився майбутній письменник та політичний діяч Володимир Винниченко. ■ 1921 р. Не стало російського поета Олександра Блока. ■ 1932 р. В СРСР прийнято постанову про охорону майна підприємств, колгоспів та про зміцнення соціалістичної власності — «закон про п'ять колосків». ■ 1938 р. Помер видатний театральний режисер Костянтин Станіславський. ■ 1940 р. У складі УРСР створено дві нові області: Чернівецьку та Акерманську (з грудня 1940-го — Ізмаїльська). ■ 1954 р. Вступила в дію Гаазька конвенція про захист культурних цінностей.

ОФІЦІЙНО

За здорову конкуренцію

Комітет Верховної Ради України з питань економічної політики, управління народним господарством, власності та інвестицій планує протягом другої сесії Верховної Ради четвертого скликання розглянути близько 60 законопроектів.

(Закінчення на 2-й стор.).

Пошук спільної мови розпочато?

Генеральна прокуратура України розглянула та задовольнила клопотання матері Георгія Гонгадзе Олександри Гонгадзе про визнання громадянина Франції Робера Менара — генерального секретаря Міжнародної організації «Репортери без кордонів» її представником під час проведення досудового слідства у справі Г. Гонгадзе. **Як повідомили УНІАН у прес-службі Генпрокуратури,** коментуючи це рішення, заступник Генерального прокурора України Віктор Шокін заявив: слідство й надалі просуватиметься з урахуванням потреби у забезпеченні прав та інтересів потерпілих.

(Закінчення на 7-й стор.).

Долаючи бар'єр за бар'єром

Сьогодні в Москві розглянуть проект нової угоди про вільну торгівлю між Україною та Росією. Переговори з проблеми торгових обмежень та усунення бар'єрів у торгівлі двох країн проведуть міністр економіки і з питань європейської інтеграції України Олександр Шлапак та міністр економічного розвитку й торгівлі Росії Герман Греф. Вони також обговорять проблему непрямого оподаткування в торгівлі між господарськими суб'єктами РФ та України.

Усі ці питання представники міненономік двох країн обговорювали в Білокам'яній минулої п'ятниці, і українська сторона продовжувала наполягати на необхідності лібералізації відносин та усунення бар'єрів у торгівлі. Сьогодні триватиме розгляд наявних обмежень на імпорт української металопродукції до РФ (зокрема, на поставку труб та оцинкованого прокату), а також запроваджених Україною обмежень на імпорт російських автомобілів.

БЕЗ РУК — СТЕЖКАМИ БОЛЮ Й МУК

В Анатолія Олійника з Вінниччини каліграфічний почерк, він їздить на велосипеді, мотоциклі й автомобілі, займається фотографією і майстерно грає у більярд... У цьому не було б нічого дивного, якби чоловік мав... руки.

(Закінчення на 6-й стор.).

На знімку: А. Олійник під час лікування у Трускавці разом з поетом з Коломиї В. Джигринюком.

МИТНИЦЯ

Мало який окорок прорветься через кордон

Більш як 1700 кілограмів курячого м'яса сумнівної якості виявили в автомобілі працівники Роздільнянської митниці на україно-молдовському кордоні.

Власник курятини намагався ввезти цей товар в Україну, обминаючи пункти пропуску на кордоні, без документів.

З початку року митники вилучили понад 1000 тонн неякісних м'ясних продуктів, **інформує «Інтерфакс-Україна».**

Я ВАМ ПИШУ

Я не чую — мене ігнорують

Мені, інвалідові Великої Вітчизняної війни I групи, два роки тому призначили слуховий апарат. Це була моя остання надія, бо я давно вже нічого не чую. Але ні в госпіталі, ні у воєнкоматі, ні в соцзабезі, ні в райдержадміністрації досі не можу отримати такий необхідний мені пристрій. Дуже важко добиватися правди, бо я ще й майже нічого не бачу. Чому мене ігнорують?

Сергій ЦАРУК.

Йосипівка Старосинявського району Хмельницької області.

У НОМЕР

* * *

Ранніх зернових і зернобобових культур намолочено в Україні 32,019 мільйона тонн. Вже зібрано врожай з 11,342 млн. гектарів, що становить 88 відсотків прогнозованих до збирання площ. За день агрогосподарства збирають урожай у середньому з 390 тис. гектарів. Середня врожайність по Україні становить 28,2 ц/га.

Нинішнього року, завдяки погодним умовам, жнива розпочалися раніше звичайних термінів. Очікується, що збирання ранніх зернових і зернобобових завершиться до 15 серпня, **інформує «Інтерфакс-Україна».**

* * *

У гірників з'явилася надія отримати заборговану зарплатню. Кабінет Міністрів України дозволив усі наявні кошти, які надходять на розрахункові та бюджетні рахунки підприємств, спрямовувати в позачерговому порядку на виплату зарплати гірникам та погашення заборгованості з неї.

Про це йдеться в телеграмі уряду, адресованій територіальним управлінням Національного банку України та іншим банкам.

Цей порядок запроваджується «як виняток у зв'язку із значною заборгованістю із зарплати працівникам вугільної промисловості», **передає УНІАН.**

Світовий банк у 2002 фінансовому році надав Україні позики на 330 мільйонів доларів

За здорову конкуренцію

У КОМІТЕТАХ ВР

(Початок на 1-й стор.).

Як повідомляє Інформуправління ВР, серед запланованих до розгляду документів — проекти законів про право комунальної власності та управління об'єктами права комунальної власності; про державну реєстрацію прав на об'єкти нерухомого майна; про непідприємницькі організації; про управління об'єктами державної власності; про державну монополію на виробництво, зберігання і реалізацію спирту, алкогольної продукції та тютюнових виробів. Крім цього, на виїзних засіданнях комітету передбачається розглянути питання корпоративного управління та захисту економічної конкуренції; застосування законів України про спеціальні економічні зони та території пріоритетного розвитку.

Протягом другої сесії парламенту з ініціативи комітету пройдуть «круглі столи» на теми: «Проблемні питання законодавчого забезпечення управління об'єктами права комунальної власності» і «Законодавче забезпечення державної реєстрації прав на об'єкти нерухомого майна», семінар «Напрями вдосконалення законодавчого забезпечення діяльності акціонерних товариств».

Уряд простягує руку законодавцям

АКТУАЛЬНО

Як відомо, народні обранці суворо екзаменували Кабінет Міністрів України наприкінці роботи першої сесії. І щодо виконання Державного бюджету минулого року, і щодо програми діяльності уряду. Понад те, не вдалося прийняти ряд законодавчих актів, поданих Кабінетом Міністрів, на базі яких пропонувалося сформувати головний фінансовий план країни наступного року.

Це ознаки того, що над головою урядовців згущуються хмари. Адже відомо: лише спільними зусиллями можна досягти успіху. Особливо в економіці. Тим паче, коли розпочалася структурна перебудова народного господарства, починає працювати внутрішній ринок. Отже для поглиблення трансформації економічних перетворень потрібно прийняти законодавчі акти, у тому числі ті, які стосуються реформ у соціальній галузі.

Втім надто часта зміна складу уряду не дозволяла швидко і поглиблено реалізувати намічене, гальмувала процеси економічних перетворень. Отож не дивно, що Прем'єр-міністр України Анатолій Кінах так висловився стосовно настроїв окремих політиків: « ... коли критика переходить межу конструктивності, коли головна увага приділяється не позитивній законотворчості, а відвертій політичній конфронтації, то це позначається насамперед на темпах розвитку держави та її економіки.»

Уряд нещодавно затвердив заходи для поглиблення співпраці Кабінету Міністрів і Верховної Ради України. Зокрема, передбачається формування консультативної ради, у якій поряд з урядовцями працюватимуть керівники депутатських груп і фракцій, голови парламентських комітетів. Окрім того, планується запровадити механізм вивчення громадської думки та інформування громадськості у процесі розробки, розгляду та реалізації законодавчих актів, які регулюють найважливіші питання загальнодержавного значення.

Для покращання механізму взаємодії народних обранців та урядовців нормативними актами будуть відрегульовані питання включення до складу колегій міністерств, інших органів центральної виконавчої влади народних депутатів з правом дорадчого голосу. Ще одна новинка цих заходів — запровадження посади міністра із зв'язків з Верховною Радою. Водночас буде визначено коло посадових осіб центральних органів виконавчої влади, які персонально відповідатимуть за співробітництво міністерств та відомств з комітетами ВР та іншими її органами.

Як зауважив Анатолій Кінах, ці заходи — не «реакція на кон'юнктурну ситуацію в суспільстві», а передусім прагнення спільними зусиллями сформувати правове поле для поглиблення соціально-економічних перетворень.

Що ж, лишилось чекати небагато на відповідь народних обранців. Напевне, варто було б прислухатися до думки керівника уряду і спільними зусиллями подбати про шляхи вирішення економічних проблем. Затягувати процес — загострювати економічні хвороби суспільства.

Володимир КОРОЛЮК.

Молоді, та не зелені

САМОВРЯДУВАННЯ

Фото автора.

Твердження скептиків про те, що «молодь не цікавиться політикою», спростовує досвід, набутий у Миколаєві. Створений тут «Молодіжний муніципалітет» допомагає молодим людям у вирішенні важливих питань суспільного життя.

Поступове відродження роботи великих підприємств виявило нову проблему — забезпечення кваліфікованими кадрами. Начальник міського управління у справах молоді Ганна Коваль свого часу обіймала посаду заступника директора технікуму з виховної роботи. Тоді й вийшла на міськраду з пропозицією: «Давайте кращих випускників навчальних закладів рекомендувати для роботи на підприємствах міста!»

— На щастя, позиція тодішнього міського голови була позитивною. Нинішній голова Володимир Чайка продовжив починання свого попередника, — розповідає Ганна Коваль. — Спільно почали організовувати зустрічі майбутніх випускників вузів та технікумів з керівниками підприємств.

Згодом не набуло вигляду своєрідних «ярмарків вакансій». У вузах і технікумах почали створювати банки працевлаштування: підприємства пропонували робочі місця, а навчальні заклади — дипломованих спеціалістів.

Поява на «освітньому» ринку нових навчальних установ та спеціальностей, продиктованих вимогами сьогодення, ставить й іншу проблему: хто завтра керуватиме містом, його господарством? Як навчити майбутніх господарів засад самоврядування? На зустрічі з представниками всіх молодіжних організацій міський голова Володимир Чайка запропонував створити молодіжну раду — «Молодіжний муніципалітет». Його очолив Павло Вікнянський, один з молодих активістів. Найголовнішим завданням муніципалітету стало навчання молодих, працевлаштування, забезпечення житлом. Створили в муніципалітеті й шкільну «гілку», котру очолив учнівський голова Микола Токарєв. Не обійшли увагою інвалідів та сиріт — новостворена молодіжна рада склала спеціальну програму роботи з цією категорією молоді.

За сприяння міської ради «Молодіжний муніципалітет» та управління міськвиконкому організували науково-практичну конференцію «Місцеве самоврядування в школі, технікумі, вузі».

З ініціативи «Молодіжного муніципалітету» засновано кілька стипендій від міського голови. Цьогоріч, напередодні Дня молоді, в усі вузи й технікуми Миколаєва муніципалітет розіслав листи з пропозицією представити кандидатуру на посаду студентського голови. Його обрали таємним голосуванням після презентації власної програми діяльності. Переможець Сергій Матусевич переконаний: прихильність «електорату» завоював тим, що накреслив для втілення цілком реальні речі. Найперше — об'єднання зусиль всіх студентських громад міста. Програма кандидата так і називалася «МОСТ» — молодіжне об'єднання студентів.

— Головне, чого вдалося досягти, — зазначає молодіжний голова Миколаєва Павло Вікнянський, — ми привернули увагу влади, і вперше втричі збільшили фінансування молодіжного «рядка» в бюджеті міста.

Алла БРУСИЛОВА.

Херсон—Миколаїв.

На знімку: засідає «Молодіжний муніципалітет».

Невідомий, але безпечний

У Києві біля Маріїнського палацу — місця проведення офіційних церемоній на найвищому державному рівні —було знайдено білий порошок невідомого походження. Його було розсипано невеликими купками в декількох місцях парку — біля огорожі Маріїнського палацу та біля оглядового майданчика. Порошок вилучили підрозділи Міністерства з надзвичайних ситуацій і санепідемстанція. Як **повідомили згодом агентству «Інтерфакс-Україна»** в міській санепідемслужбі, знайдений білий порошок не загрожує здоров'ю людей. При цьому офіційні результати експертизи порошка очікуються не раніше, як через тиждень.

ОФІЦІЙНО

Заява депутатської фракції «Регіони України» з приводу трагедії, що сталася на шахті імені Засядька в Донецьку

31 липня 2002 року сталася страшна трагедія — на шахті імені Засядька внаслідок вибуху суміші метану з вугільним пилом загинуло 20 шахтарів.

Те, що сталося, — не лише біль рідних і близьких, це біль усіх нас, наша втрата. Цей біль не можна вгамувати словами. Дітям ніхто не поверне батьків, матерям — синів, а жінкам — чоловіків. Народні депутати — члени фракції «Регіони України» з вами, хто зараз страждає в горі та скорботі.

Людина — це найвища цінність у світі. А коли один нещасний випадок забирає десятки людських життів, стає жахливо. Трагедія сімей, трагедія кожної людини не може залишити байдужими нікого.

Доводиться з глибоким сумом констатувати, що протягом минулого року на українських шахтах загинуло 300 шахтарів, з початку 2002 року — вже понад 160.

Ситуація в гірничій промисловості потребує негайних і рішучих дій. Проблеми вугільної галузі, що накопичилися протягом багатьох років, неможливо вирішити без комплексної і системної допомоги держави. Уряд нарешті повинен приділити належну увагу реструктуризації вугільної промисловості, подоланню наслідків аварій на українських шахтах, вирішенню соціальних проблем гірників. Фракція «Регіони України» робитиме все можливе для виправлення становища у вугільній галузі.

У ці скорботні хвилини народні депутати України, члени депутатської фракції «Регіони України» висловлюють щире і глибоке співчуття родинам загиблих.

Літо проти

КОМЕНТАР

Здається, за таким «природним» законом розгортаються події, що не мають нічого спільного ні з кліматом, ні з погодою.

Анонсовані опозиційними силами осінні акції протесту ніхто не сприйняв усерйоз. Особливо ті, хто повинен був за ідеєю напружитись, хоча б заради займаних нині крісел. Усе спокійно в адміністрації Президента. Леонід Кучма, як відомо, заклопотаний іншими справами: не до обіцяних революцій, коли власні Збройні Сили нагадують «мирний атом». Глава АП Віктор Медведчук до осені з її «бабиним літом» також готовий: влада діятиме в межах закону, пообіцяв він, на те вона і влада. Справді, саме на те.

Прем'єр-міністр Анатолій Кінах також у всеозброєнні перед осінню. Йому тільки прикро, що деякі люди «витрачають свою енергію та знання на такі спроби дестабілізувати ситуацію». А уряд, запевнив Анатолій Кирилович в інтерв'ю газеті «День», на можливі осінні акції протесту відповість гідно: «Нам залишається одне — працювати ще напруженіше, щоб країна і суспільство реально відчували позитивні результати покращення життя людей». Якщо результати від цієї в корені квадратному напруженої роботи будуть ще позитивніші, ніж нині, то Прем'єр-міністр ризикує: спроби «дестабілізації» можуть обернутися на перемогу опозиції. Адже саме нинішнім «хорошим» життям вона агітує людей на виступи.

У Генеральній прокуратурі також усе спокійно. Як і належить відомству, яке займається «не політикою, а виключно юридичними діяннями». Революції, тим паче це в перспективі, тут не припасовують до Кримінального кодексу. А днями заступник Генпрокурора Віктор Шокін в інтерв'ю кільком інформаційним агентствам і зовсім спростував причини літнього наступу ГПУ на найнепримиреннішого лідера опозиції Юлію Тимошенко: «Слідство не є попереджувальним кроком влади, аби не допустити обіцяних опозицією акцій протесту. А те, що проведення оперативно-слідчих дій почалося відразу після заяв лідера БЮТ про заплановані осінні заходи, є банальним збігом обставин». І Віктор Шокін, зауважте, має стовідсоткову рацію: це вже справді стало банальним. Особливо якщо згадати зворушливу історію і хроніку стосунків Юлії Тимошенко з попередниками нинішнього керівництва ГПУ.

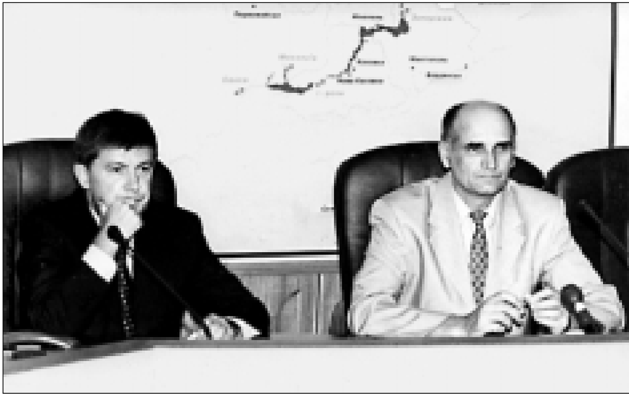
Заступник Генпрокурора справедливо стверджує: звинувачення проти Ю. Тимошенко не нове. Це було зрозуміло, тільки-но з'явилося повідомлення про порушення проти неї кримінальної справи. А те, що прес-служба ГПУ переплутала цифри (В. Шокін поінформував про помилку в повідомленні для преси: прес-служба помилково назвала статтю 336 ККУ, яка передбачає відповідальність при ухиленні від призову за мобілізацією. А насправді йшлося про статтю 366 — службове підроблення), то це навіть символічно. Екс-віце-прем'єра, якщо не зраджує пам'ять, намагалися знову мобілізувати «на чай». А вона ухилилася...

Отже, в ГПУ не розуміють, «чому навколо справи Тимошенко створюють такий ажіотаж, коли... вона така ж претендентка на подання, як будь-яка інша людина». Але подання до Верховної Ради з проханням дати згоду на притягнення народного депутата, лідера фракції БЮТ до кримінальної відповідальності надішлють тоді, як «у нас будуть підстави». Може, це й не політика, але дуже схоже на попередження. Якщо м'яко сказати...

Опитані народні депутати з «НУ», СПУ і БЮТ у коментарі "ГУ" рішуче не погоджуються із «виключно юридичним стилем роботи Генпрокуратури». Вони вважають, що ці кримінальні справи порушено не випадково, а за «збігом обставин» простежується «замовний характер».

НОВИНИ

Компенсації можна отримати будь–де

Фонд гарантування вкладів фізичних осіб та Акціонерний поштово-пенсійний банк «Аваль» уклали угоду «Про співробітництво». Тепер вони відшкодовуватимуть кошти вкладникам банків «Слов'янський» та «Україна». Виплата проводитиметься за рахунок коштів фонду за місцем проживання вкладників незалежно від того, у якому відділенні банків «Україна» і «Слов'янський» відкрито рахунок.

За словами заступника директора-розпорядника фонду Михайла Гребеника, йдеться про більш як п'ять мільйонів гривень, які буде виплачено за зверненнями громадян. Але він наголосив, що «це не кінцева сума, бо відшкодування вкладникам банку «Слов'янський» завершується 11 січня 2003 р., а вкладникам «України» — 16 липня 2004-го». Як повідомив журналістам голова правління банку «Аваль» Олександр Деркач, виплати здійснюватимуться безкоштовно, або, за бажанням вкладників, перераховуватимуться безготівково на вказаний ними рахунок. Він запевнив, що завдяки розгалуженій системі відділень банку (понад 110 відділень по всій Україні) та системі грошових переказів «Аваль-Експрес» вкладники отримають належні кошти (нині їх кількість обмежується 1200 грн.) в повному обсязі у зручний для себе час. О. Деркач повідомив про успішну виплату коштів кредиторам — фізичним особам банку «Україна» першої черги (83,3 відсотка загальної кількості вкладників — фізичних осіб).

Олег ДЕНИСОВ.

Фото Юрія ВЕНГЕРЕША.

На знімку: О. Деркач та М. Гребеник після підписання угоди.

ВРОЖАЙ-2002

Уперше за 12 років

Учора голові Луганської облдержадміністрації Олександрові Єфремову було вручено коровай з мільйонного врожаю 2002 року.

Такого результату область не добивалася протягом 12 років. Найурожайнішим в історії регіону вважають 1978 рік. Тоді разом з пізніми культурами було отримано один мільйон 700 тисяч тонн.

Збирання завершили десять районів області. Середня врожайність ранніх зернових і зернобобових культур становить 23,8 центнера з гектара. Найбільше зерна зібрано в агроформуваннях Марківського і Біловодського районів — 32 і 31,7 центнера з гектара. В деяких господарствах урожайність зерна озимої пшениці перевищила 50 центнерів з гектара.

Алла АНТИПОВА.

Луганська область.

ВІСТІ З ЧЕРКАЩИНИ

Нові клейноди

В Українського козацтва після більш як 300-літньої перерви з'явилася офіційна атрибутика. Козацьку корогву й прапор на замовлення Генеральної Канцелярії Українського лицарства виготовили черкаські майстри вишивки під керівництвом заслуженої художниці України Олександри Теліженко.

На пурпуровому полотнищі прапора зображено величний герб гетьмана в оточенні 7 гербів крайових організацій козацтва. На зворотному боці — свята Покрова, покровителька козаків, котра благословляє вигаптуваними золотом словами: «Восславлю і покрию людей своїх».

Нові козацькі клейноди прийняв гетьман Українського козацтва, генерал-лейтенант Внутрішніх військ України Іван Білас. Реліквії буде освячено у Видубицькому монастирі у Києві. Там, у козацькій церкві, вони і зберігатимуться.

«Королівський сад» у Золотоноші

Після кількох років простою почав працювати колишній Золотоніський консервний завод. Тепер він називається підприємством з іноземними інвестиціями «Роял фрут гарден іст», що означає «Східний королівський фруктовий сад».

Торік підприємство переробило більш як 4 тисячі тонн яблук. Одержаний високоякісний освітлений сік відправили і вітчизняному споживачеві, і на експорт.

Цього сезону яблука почали надходити з Миколаївської та Херсонської областей. Не менше п'яти тисяч тонн духмяного «білого наливу» чи «антонівки» дасть Черкащина. Загалом «королівський сад» запланував переробити близько 10 тисяч тонн вітамінної сировини.

Приходить у село Інтернет

У райцентрі Городище введено в дію Інтернет-вузол, придбаний на спільні кошти 30-ти бажаючих долучитися до джерел світової інформації. Встановили новітнє обладнання в районному цеху електрозв'язку. Як повідомили у прес-службі черкаської обласної дирекції ВАТ «Укртелеком», в області послугами Інтернету на постійній основі користуються нині 1500 абонентів. Доступ до сучасних інформаційних комунікацій уже мають мешканці шести сільських районів Черкащини. Наступного року буде завершено «інтернетизацію» всієї області.

Добірку підготувала Лідія ТИТАРЕНКО.

Подяка

Від усієї душі дякую колективам підприємств та організацій, друзям, соратникам і всім, хто привітав мене з 60-річним ювілеєм.

Бажаю вам щастя, успіхів, міцного здоров'я на довгі роки.

Георгій СКУДАР,
народний депутат України,
президент АТ НКМЗ, Герой України.

ФОТОФАКТ

Незважаючи на плакат-застереження, цей підліток готується стрибнути з моста в зоні відпочинку Гідропарк у Києві. За повідомленням прес-служби МНС, загалом з початку року у водоймах України з різних причин потонуло 1074 особи, з них 158 дітей.

ВІТЧИЗНЯНЕ НОУ-ХАУ

Абразивники... косметологам

У ВАТ «Запоріжабразив» впроваджено технологію синтезу гексагонального нітриду бору з підвищенням (до 97 відсотків) ступенем білизни. Він слугує основою для виробництва пудри — одного із найважливіших атрибутів косметики. Першу партію нереакційного нітриду бору запорожці виготовили на замовлення американської фірми «Юка-абразив». Продукцію вже відправили до США і сподіваються, що їхнім ноу-хау зацікавляться також підприємства парфумерної промисловості України. Адже на вітчизняному ринку переважають імпортні пудри, до того ж не завжди високої якості.

Олександр АБЛІЦОВ.

осені

Сама Юлія Тимошенко спокійно ставиться до ймовірного подання на неї: вона вже була 2,5 року без депутатської недоторканності і звикла до всього. «Найголовніше, що ніякі кримінальні справи не зупинять роботу з розгортання акцій протесту у вересні, які протікатимуть виключно в межах конституційного поля. На сьогодні уже працюють понад 23 тисячі агітаційних бригад, які, крім усього, пояснюють людям: їх мобілізовують не на громадянську війну, а на конституційне право висловити протест».

Днями стало відомо, що ГПУ звернулася до Ради Європи за підказкою: які країни та експерти, крім тих, котрі вже брали участь, можуть професіонально зробити нову експертизу плівок Миколи Мельниченка. Хто може підказати нашим певним органам і установам, крім тих, котрі вже брали участь в «неполітиці», як професійно довести, що влада на те і влада, щоб служити своєму народові. Бо зворотний процес називається трохи інакше. Але це вже політика...

Людмила КОХАНЕЦЬ.

Повідомляє МНС

На стаціонарному лікуванні у медичних закладах Львівської області перебуває 69 осіб, що постраждали внаслідок авіакатастрофи. Життя двох із них досі під загрозою і 10 осіб — у тяжкому стані.

Завершено відновні роботи з ліквідації наслідків несприятливих погодних умов 23—24 червня ц. р. у Житомирській області. Загалом відремонтовано 4481 житловий будинок, 10 лікувально-профілактичних закладів, 31 школу, 11 дошкільних закладів.

Відновлено електропостачання у понад 5000 будинків Олександрії, що у Кіровоградській області, які були знеструмлені 29 липня через погодні умови.

Двоє загинуло та одну людину госпіталізовано до лікарні внаслідок отруєння сірководнем під час здійснення регламентних робіт на очисних спорудах у місті Часів Яр Донецької області.

Триває ліквідація наслідків вибуху метано-повітряної суміші, який стався 31 липня у копальні шахти ім. Засядька. Члени Урядової комісії зустрілися з сім'ями загиблих.

Не обійшлося без жертв і в Одесі

Одна людина загинула, кілька травмовано — такий результат стихії, що пронеслася над Одещиною в другій половині дня 5 серпня. Штормовий вітер, злива з градом перетворили вулиці на бурхливі потоки, повалили понад 60 дерев, понівечили чимало автомобілів, пообривали в деяких місцях електромережу. Спеціальні бригади здебільшого вже відновили життєдіяльність районів, що постраждали, **повідомляє наш власний кореспондент в Одеській області Георгій ВОРОТНЮК.**

Правління Національного банку України з глибоким сумом сповіщає, що на 72-му році пішов із життя
Туманов Микола Васильович,
колишній заступник голови правління — начальник управління грошового обігу Українського республіканського банку Держбанку СРСР, і висловлює щире співчуття сім'ї, рідним і близьким покійного.

ФОТОФАКТ

Нещодавно полтавське ВАТ «Тепловозоремонтний завод» відзначило своє 130-річчя. На сьогодні це одне з провідних українських підприємств, де одержують друге життя тепловози, які зносилися за багато років життя.

На знімку: бригада з ремонту **(зліва направо)** — машиніст Леонід Бойко, помічник машиніста Олександр Сайко, машиніст-інструктор Валерій Лойчиць і бригадир слюсарів-електриків Володимир Кривень.

Фото Павла ЗДОРОВИЛА (Укрінформ).

Сонце, повітря і рідна мова

Міжнародний дитячо-юнацький табір гуртків плекання української мови вдруге відкрито у Кам'янці-Подільському. Це не просто місце відпочинку та оздоровлення школярів, а ще й чудова нагода змінити свої знання з рідної мови. Минулого літа на базі екологічного колегіуму працювали п'ять таких таборів. Нині їх стало десять — завдяки старанням американського українця з Філадельфії, голови Української світової спілки професійних учителів Зиновія Квіта, а також Централі українських кредитів у Чикаго.

— Торік Кам'янець об'єднав три гілки українського народу, — розповідає директор табору, вчителька колегіуму Алла Федірко. — Це наші волонтери, діти атомників із запорізького Енергодара, румунські українці з Марамурського повіту. До речі, марамурівці — нащадки кам'янчан: 500 років тому один із князів Коріатовичів, гнаний із Кам'янця братами за віру, дійшов зі своїми селянами до відрогів Карпат, де і заснував українське поселення.

А тим часом за задумом організаторів прибувають гуртківці-східняки до дитячих таборів Тернополя, Львова, Коломиї, Луцька, Рівного. Нинішній заїзд у Кам'янці-Подільському особливий — 36 дітей із шахтарської Донеччини та багатостраждального Придністров'я. Є й переможці міжнародного конкурсу знавців української мови імені Петра Яцика. Серед них наша землячка, учениця колегіуму Наталя Макогон, яка здобула в конкурсі друге місце. А один із перших гуртківців Сергій Желавський став студентом престижного вузу, лауреатом багатьох конкурсів кобзарської пісні.

На думку організаторів, фінансування таких таборів має здійснюватися за рахунок державних коштів.

Віра ШПИЛЬОВА.

Хмельницька область.

Небезпечно, але вигідно

На Луганщині зафіксовано більш як 650 випадків самовільних розробок вугільних пластів гірничих виробок, що в підсумку призводить до виникнення надзвичайних ситуацій та загибелі людей. З 2000 року на самокопальнях загинули 16 осіб. Окрім того, неконтрольовані гірничі виробки, що їх проводять приватні особи, створюють небезпеку для населення: просідає грунт, ламаються конструкції різних об'єктів, зокрема й житлових багатоповерхівок.

Керівникам міст та районів, на території яких є приватні виробництва, рекомендовано ретельно обстежити дільниці гірничих виробок, що виходять на поверхню. У разі виявлення несанкціонованих розробок на виходах вугільних пластів їх закриватимуть, а матеріали передаватимуть до правоохоронних органів. Населення незадоволене такими заходами, бо чимало шахтарських родин можуть позбутися джерела заробітку та палива.

Алла АНТИПОВА.

Луганська область.

Наполегливі конструктори

На інструментальному заводі концерну «Крюківський вагонзавод» успішно завершено випробування дослідного зразка міжповерхового ескалатора, призначеного для магазинів, офісів, переходів у метро. Однак конструктори продовжують працювати над новими моделями рухомих східців.

Григорій ГРИНЬ.

Полтавська область.

Подарував на весілля... мішок грошей

18 тисяч гривень — такий посаг приготував на доньчине весілля непрацюючий черкащанин Сергій Ліхута. Щоправда, вражені батьківською щедрістю гості не знали, що гроші, подаровані молодим, — фальшиві...

Як з`ясувало згодом слідство, 20 тисяч підроблених купюр номіналом 10 гривень троє черкаських бомжів знайшли у сміттєвому контейнері. Тільки почали жити «на широку ногу», як їх викрила міліція.

Тепер трійця за збут фальшивих грошей відбуватиме покарання у виправно-трудовій колонії.

Лідія ТИТАРЕНКО.

Черкаська область.

ЗАПИТУВАЛИ — ВІДПОВІДАЄМО

Викидаєш бруд — втрачаєш держзнак

Чи правомірні дії працівників ДАІ, які через наявність перевищення допустимих норм СО зняли номерний знак з авто?

Василь ЧУПРИНА.

Київська область.

Закон України «Про дорожній рух» (стаття 37) встановлює вичерпний перелік випадків, коли експлуатація транспортних засобів забороняється, а державні номерні знаки вилучаються. Одним з таких випадків є технічні неполадки, коли експлуатація транспортних засобів не допускається.

Правилами про дорожній рух передбачено, що працівники міліції вправі зупинити, а водій повинен зупинитися і дати можливість перевірити технічний стан транспортного засобу, який має відповідати вимогам стандартів, стосовних безпеки дорожнього руху й охорони навколишнього середовища, а також правил технічної експлуатації, інструкцій підприємств-виробників та іншої нормативно-технічної документації. Підпунктом 31.4.6 Правил про дорожній рух передбачена заборона експлуатації транспортних засобів за наявності вмісту у двигуні шкідливих речовин у відпрацьованих газах або їх димність перевищує установлені стандартами норми, негерметична паливна система та несправна система випускання відпрацьованих газів.

Отже, якщо під час огляду технічного стану автомобіля працівниками ДАІ було виявлено наявність перевищення норм викиду в атмосферу речовин-забруднювачів, то їх дії цілком виправдані.

Марина КОВАЛЬЧУК.

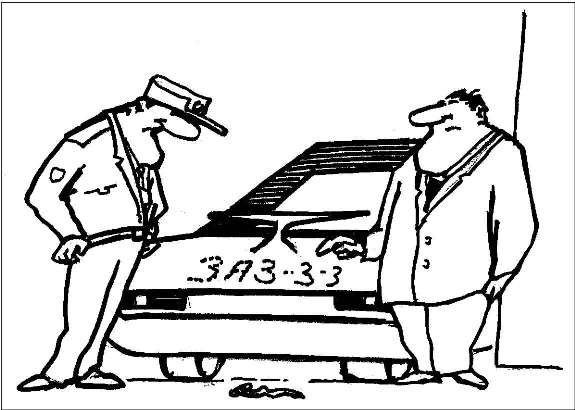

Фото Сергія ТЕРЕЩЕНКА.

РЕАЛІЇ

Славне минуле. А сучасне?

«Марiє, ти сама того хотіла, тож тепер не нарікай», — так щоразу заспокоює себе новоспечений голова Стіжоцької сільради Шумського району Марія Радчук, коли виникають проблеми. А вони — на кожному кроці. Те, що односельці проголосували за неї майже одностайно (кандидатам-чоловікам, в тому числі колишньому голові, перепало по кілька голосів), багато до чого зобов'язує. Казали ж їй давно: «Висувайся, Марiє». А вона все відмовлялася. Не так лякав тягар нових обов'язків, як серце щеміло за звичною роботою.

Багато років трудилася агрономом у колгоспі «Дружба», який об'єднував кілька сіл, зокрема й Стіжок. Значився він другим у районі за кількістю землі, тож було де розвернутися. Почалося реформування — і поділилися-роздрібнилися. Новостворені господарства здебільшого ледве животіють, деякі з них уже самоліквідовуються. І фермери втрачають колишній оптимізм. Чимало землі заростає бур'яном. За статистикою, в області не зорано 46 тисяч гектарів землі, насправді — набагато більше. І це на Тернопільщині, яка була чи не перша в реформуванні аграрних відносин. Бажання стати господарями землі за більш як півстоліття колективного господарювання в людей не вивітрилося, але, зіткнувшись з проблемами (брак техніки, добрив, дорогі кредити), селяни опустили руки. Порпається тепер кожен на своїх латках, аби вижити. В тому числі — головиха. Багатющий досвід агронома застосовує тепер на своїй землі.

Є у Стіжку ще одна стаття доходу — лісові дари. Заготовляють не так для себе, як на продаж. Мама двох школярів зізналася, що восени не мала б дітей у чому до школи послати, якби не ягоди. Колись навколишні ліси дарували не тільки гриби-ягоди, а й роботу. В тутешньому лісництві «Волинське» було чимало промислів, підсобне господарство, а скільки березового соку заготовляли! Минулося...

Хто молодший та дужчий, шукає заробітків за кордоном. У Стіжку, правда, таких небагато. Село старіє: у школі-дев'ятирічці ледь півсотні дітей набереться. А село особливе: у війну спалили його дотла... Хіба його мешканці, котрі пережили ту страшну трагедію, не заслужили статусу учасників війни?

Але тим, хто вправі розраховувати на пільги, треба зібрати чимало довідок, знайти свідків. Та й не всі люди знають свої права.

От Марія Радчук і поставила собі за мету допомогти односельцям. А ще посприяти їм в одержанні субсидій, газу, вугілля...

...Має Стіжок славну історію. Першу згадку про село датовано 1073 роком. Мало воно і Магдебурзьке право, шуміли тут ярмарки. Розкопки на Даниловій горі, проведені ленінградськими вченими у 60-х роках підтвердили глибоке історичне минуле цієї місцини: тут знайшли списи, браслети ще IX століття. На одній з гір, що оточують Стіжок, збереглася церква з елементами забудови XIII століття: метровими кам'яними стінами з вузенькими віконцями, які нагадують бійниці. Прибудову через три століття зробив Іов, засновник Почаївської лаври. В церкві Пресвятої Трійці й досі відбуваються відправи. Є в селі ще одна церква. Заклав її у 1904 році Василь Савицький, який відслужив у армії 25 років і поофірував, що коли залишиться живий, то збудує в рідному селі церкву. Щоправда, грошей йому вистачило лише на половину будови, решту пожертвували парафіяни.

Село оточене горами. На одній із них, кажуть, стояло місто Данилів. Заснував його Роман Мстиславович. Коли табором стояв на пагорбі біля Стіжка, застала його звістка, що в нього народився син Данило. Коли Данило Галицький став князем, то перетворив град Данилів на неприступну фортецю. На шляху з Києва на Волинь татаро-монголи не могли взяти тільки два міста — Кременець і Данилів. У 1262 році монгольський полководець Бурундай поставив Данилові умову: якщо хоче миру, то сам має знищити ці дві фортеці. Данило наказав зробити це братові і синові...

Був Стіжок під владою литовського князя Свидригайла і польського короля Казимира, угорського короля Людовика і російського графа Вороніна... Зберігся тут цвинтар козацький з часів Богдана Хмельницького. Зберігся й кам'яний хрест. За переказами, там поховані православні ченці Спаського монастиря. Під час одного з нападів татар їх частково забрано в полон, частково побито. На горі Уніяс, де був замок короля Казимира, діти досі знаходять підземні ходи. А на хуторі Даниловому нині живе одна-єдина бабуся.

Отака історія Стіжка, зафіксована в народному музеї, який цього року відзначає своє 40-річчя. Натхненником його створення була вчителька історії Неоніла Кузьмівна Тимощук. Вона і досі у свої 77 є хранителькою музею, водить екскурсії, яких, на жаль, дедалі меншає. Переховоріла Неоніла Кузьмівна, коли шість років тому її обікрали: зникли три церковні книги XVII століття. 30 гривень, що їй платять за роботу, йдуть на утримання музею — коштів-бо ніхто не виділяє. Музей — гордість Неоніли Кузьмівни. Будинок культури, в якому він розміщений, пам'ятник, адміністративний будинок збудовано за роки її головування в сільській раді. Звичайно, нині можливості не ті, але Неоніла Кузьмівна впевнена: Марія Радчук не дасть Стіжку занепасти.

Марта ЛІТИНСЬКА.

Тернопільська область.

У кожного свій інтерес

ЗА ЛИСТОМ ЧИТАЧА

У своєму листі до редакції одинадцять рівнян порушують проблему будівництва газової заправки неподалік їхнього будинку №14 по вулиці Черняка. Це, на їх думку, погіршить і так складну екологічну ситуацію. Вони просять посприяти забороні заправки на цьому місці, а також повідомити про цю проблему народному депутату від Рівного.

Хочу відразу застерегти авторів листа, що заборонити будь-що не в компетенції газети. Ми можемо лише порушити проблему, привернути до неї увагу громадськості. Але сподіваємося, що народний депутат України з Рівного Юрій Ширко, який до цього обіймав посаду заступника начальника Державного управління екології та природних ресурсів у Рівненській області, прочитавши цю публікацію, висловить свою точку зору з порушеної його виборцями проблеми. Тим паче що його колишній колега начальник Рівненської міської екологічної інспекції Д. Місюра ще 31 жовтня 2001 року поставив свій підпис під висновками про вибір земельної ділянки для будівництва автозаправної станції з комплексом сервісного обслуговування автомобілів по вулиці Гагаріна, 39 у Рівному, зумовивши низку конкретних вимог з дотримання екологічної безпеки (у висновках вони всі перераховані) і попередньо, як він зазначає у документі, погодивши це питання з вищою обласною інстанцією. Своє «добро» на вибір місця для АЗС, яка відпускатиме бензин, а не газ, як про це пишуть автори листа, дали також начальник Рівненського міського управління земельних ресурсів М. Петров, начальник управління містобудування та архітектури Рівненського міськвиконкому А. Храбан, в. о. головного державного санітарного лікаря Рівного Ю. Ромець. Ці служби також не заперечували, щоб було надано в оренду земельну ділянку під АЗС.

Саме погодження усіх цих служб, за словами міського голови Рівного Віктора Чайки, стало підставою для того, щоб міська рада 28 лютого 2002 року прийняла рішення про затвердження проекту відведення земельної ділянки для будівництва АЗС з комплексом сервісного обслуговування автомобілів дочірньому підприємству «Оптіма-770-р» ТзОВ, «Севен-Севенті-Петролиум» та про надання її в оренду строком на сорок дев'ять років.

А тепер про витоки конфлікту. Ще у 1986 році рівненському заводу «Газотрон» за рахунок земель колгоспу «Зірка» виділили 6,4 гектара під будівництво виробничих об'єктів, про що є відповідне рішення Рівненського облвиконкому та розпорядження Ради Міністрів УРСР. Щоправда, частину виділеної площі —2,4 гектара — підприємство не використало, і ось уже півтора десятка років з тильного боку «Газотрону» — пустир, на який змушений сиротливо споглядати хіба що пам'ятник Леніну, який після відомих у нашій державі подій з видного місця газотронівці перемістили на задвірки. Рівняни, проходячи чи проїжджаючи повз це заросле бур'янами місце, лише скрушно хитають головою: пейзаж неприємний, тим паче, що останнім часом сюди хтось унадився вивозити будівельний мотлох, економлячи на відстанях до міського сміттєзвалища. А вночі повз пустир можуть пройти лише сміливці...

Новий пустир — це не лише землі «Газотрону», а й міста. Щоправда, міська влада на своїй землі дозволила спорудити церкву — місце підходяще, на узвишші. Вже й побудували невеличку капличку. Тож у рівнян зажевріла надія, що цю ділянку буде упорядковано. А ось «Газотрон», який внаслідок конверсійних процесів переживає не кращі часи і, схоже, будуватися не збирається, інакше розпорядився своїми 2,4 гектара: вийшов з клопотанням до міської влади Рівного про передачу їх в оренду з правом викупу дочірньому підприємству «Оптіма-770-р». Про те, як міська влада відреагувала на це клопотання, ви вже знаєте.

Не будемо передавати вуличні байки про інтереси та зацікавленість окремих посадових осіб у розвитку такого прибуткового бізнесу, як торгівля нафтопродуктами. Бо, як кажуть, якщо не довів достеменно і не зловив за руку, то й нема чого на людей наклеп зводити. Але те, що перспектива АЗС на вже згаданих гектарах не примарна, а реальна, — без сумніву. Але її по-різному сприймають люди. Одні, як, скажімо, автори листа, проти такого сусідства. І їх можна зрозуміти: ми вже мали стільки випадків екологічних лих і катастроф, що люди справедливо хочуть відмежуватися від них. Тож цілком природно, що їх краще задовольняло б сусідство якогось сквера чи парку, де можна сховатись у спеку, погуляти з дітьми. До слова, мікрорайон Рівного, про який ідеться, на них не багатий.

Але є й інша точка зору про будівництво АЗС з комплексом сервісного обслуговування автомобілів. Скажімо, члени гаражного кооперативу «Нива», з якими розмовляла, кажуть, що таке сусідство дуже зручне. До слова, у «Ниві» — до тисячі боксів.

Поцікавилась і думкою директора ДП «Оптіма-770-р» Олександра Шиляєва.

— Це не що інше, як витівки конкурентів, — вважає він. — Адже конкуренція у цьому бізнесі, самі розумієте, надто жорстка. Можливо, це місце вподобали інші... Нас почали звинувачувати в гріхах, яких ми не скоювали, і навіть у вивезенні на нашу ділянку сміття, хоча я й не раз звертався в комунальні служби з цієї проблеми. Щодо екології, то наші заправки (а їх в області дванадцять, в Україні — більш як п'ятсот) відповідають усім європейським вимогам та стандартам екологічної безпеки. Зокрема, місткості для зберігання пального — двостінні та укладаються в бетонні ізольовані короби. На АЗС ми встановлюємо шведські пально-роздавальні колонки, які поглинають випари бензину. До того ж ми дамо роботу тридцяти особам. І ще хотілося б апелювати до авторів листа: що в тому поганого, що ми вклали мільйони гривень у розвиток Рівненщини, сплачуємо величезні суми до Пенсійного фонду, податки, беремо участь у благодійних акціях, зокрема, допомагаємо нашим майбутнім сусідам у спорудженні храму в Рівному.

Олександра ЮРКОВА.

Рівне.

Попит породжує пропозиції

НАПИШУ ВАМ І Я

Приймаючи рішення про відкриття пунктів приймання кольорових металів, ніхто, певно, не замислювався, якої великої шкоди у перспективі буде заподіяно державі та народу України. Сюди несуть усе крадене — миски, каструлі, електропроводи, труби. Заради тимчасової радості у кілька гривень розкрадають цілі підприємства... Звичайно, сьогодні не час шукати автора абсурдної пропозиції, котрий наживається на аморальному бізнесі. Сьогодні треба ухвалити закон, який змусить закрити всі пункти приймання, до речі, приватні, а не державні. Лише в Чугуєві налічується більш як 30 таких пунктів, унаслідок чого в нас розламано ліфти, розграбовано кладовища, обкрадено шкільні їдальні, дачні будиночки.

Маю запитання до керівників нашої держави: невже з мішком краденого кольорового металу плануємо проскочити до Європи? Вважаю, що уряд має придивитися до своїх чиновників у глибинці, бо багато хто з посадових осіб заради власного зиску нехтує інтереси народу та держави. Хоча відомо, що жодні дії не були б можливі без підпису вищого керівництва чи депутата, який натискає кнопку «за». Адже народ уже стомився від цієї вседозволеності...

А. СУЛИМ.

Чугуїв
Харківської області.

ФОТОФАКТ

На узбіччі планети.

Фото Юрія ВЕНГЕРЕЦЬ.

ЛИСТИ ПРЕЗИДЕНТОВІ УКРАЇНИ

Нам небайдужа доля підприємства

Шановний Леоніде Даниловичу!

До вас звертається група робітників відкритого акціонерного товариства «Червоний металіст» (Конотоп Сумської області) як до останньої інстанції.

Наше підприємство донедавна було одним з найбільших в області. Воно спеціалізується на випуску засобів бурової техніки, апаратури автоматизації процесів вуглевидобування і приладів техніки безпеки у вугільних шахтах. Колись потужне промислове підприємство забезпечувало велику частку бюджетних надходжень і 7,5 тисячі мешканців міста — робочими місцями. Але ті часи минули... Нині воно — боржник з виплати заробітної плати працівникам.

У травні 2001 року ми подали до Конотопського міського суду позови про стягнення з ВАТ «Червоний металіст» заборгованості.

Засідання суду відбулося в червні, і суд зобов'язав виплатити нам заборгованість у зарплаті.

Виконавча служба не змогла чи не захотіла виконати судові рішення і рекомендувала нам порушити справу про банкрутство заводу.

Ми не маємо на меті довести завод до банкрутства, кожен з нас пропрацював тут понад 20 років, віддав свою молодість, сили, знання, здоров'я. Його подальша доля нам небайдужа.

Завод не розрахувався з працівниками у зарплаті за 1997 рік. За таких обставин ми позбавлені можливості сплачувати за квартиру, ліки, навчання дітей. Кожен з нас одержав не одне попередження від комунальників міста з погрозами стягнути заборгованість через суд. Живемо під страхом відключення електроенергії, води і газу.

Уряд прийняв постанови про ліквідацію заборгованості із заробітної плати, але керівництво заводу ігнорує їх виконання і тільки обіцяє та дезінформує громадськість. У газеті конотопської міської організації СДПУ(о) «Київська Русь» керівництво заводу звітувало про ліквідацію заборгованості з виплати заробітної плати.

Постає запитання: яку «порядність» треба мати, щоб отак відверто брехати громадськості, керівництву держави, області й міста?

За нашою спільною заявою уже порушено справу про банкрутство.

Керівництво заводу замість того, щоб піти назустріч людям, вирішити проблему мирним шляхом, навпаки, загострює її, залякуючи людей скороченням, частково сплачуючи гроші, щоб внести суперечності у стосунки між заявниками.

1 липня 2002 року відбулося засідання в господарському суді Сумської області. Боржник не з'явився. Справу знову відкладено...

Ми вже не просимо, а вимагаємо втрутитися у справу і розв'язати питання виплати заборгованості в зарплаті на ВАТ «Червоний металіст».

**З повагою,
В. ШЕЛУДЬКО, А. БУРКОВА, Р. ПАХОМОВА — всього 12 підписів.**

Без лікарні не обійтися

Шановний Президенте!

До вас звертаються більш як 15 тисяч мешканців з протестом проти закриття Петровської районної лікарні через відсутність фінансування.

Просимо терміново вжити заходів реагування для розв'язання цього питання.

Хворі люди неспроможні добиратися більш як 100 км до районної лікарні селища Станично-Луганське на лікування. З 16 травня 2002 року повністю закрито дитяче відділення Петровської лікарні також через недостатність фінансування.

Просимо залишити стаціонарні відділення хірургії, терапії, провідних лікарів поліклінічного приймання, а також відновити безпідставно закрите дитяче відділення.

Ми знаємо, що тут працюють хороші фахівці і медперсонал на чолі з головним лікарем Супрун О. Г., які піклуються про здоров'я людей. Без цієї лікарні не обійтися. Екологічне оточення Петровського куща спричинює підвищену онкопатологію, а також низку профзахворювань.

Закриття лікарні ставить під загрозу виконання державних програм: «Діти України», «Планування сім'ї», «АнтиСНІД», «Туберкульоз», «Профілактика серцево-судинної патології», «Запобігання онкопатології» і суперечить указу Президента про заборону закриття медустанов у сільській місцевості.

Просимо об'єктивно підійти до проблеми, що виникла у мешканців нашого селища і Петровського куща.

Н. СУББОТА.

(Підписи мешканців куща на 19 аркушах додаються).

Петрівка
Станично-Луганського району
Луганської області.

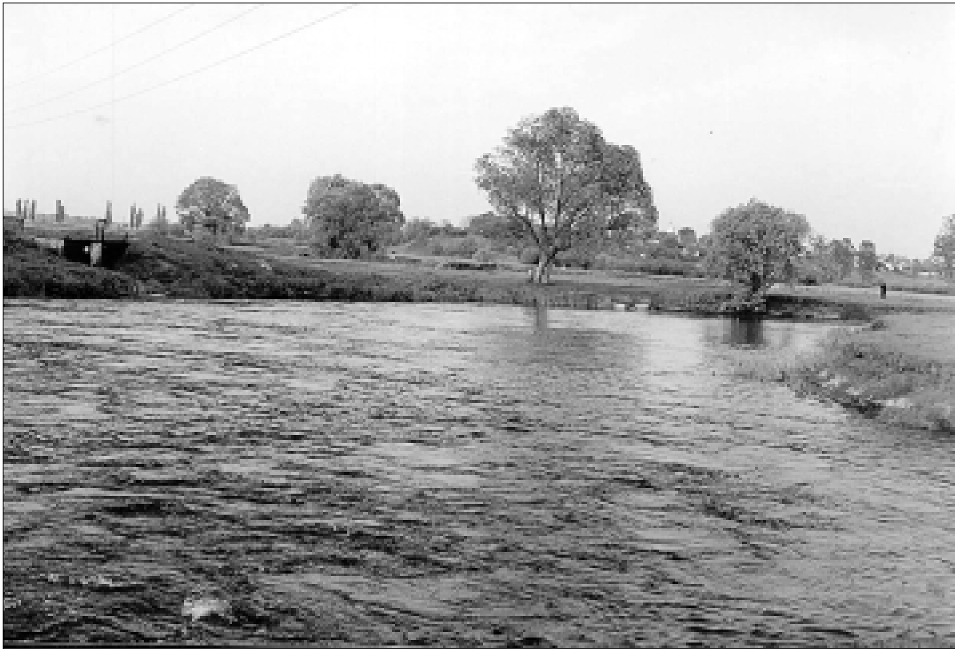
Уточнення

У матеріалі «Усе залишимо мрійникам» («Голос України» № 140 за 3.08.02) замість «76-й день народження» слід читати «77-й день народження».

СИЛЬНІ ДУХОМ

Без рук — стежками болю й мук

(Початок на 1-й стор.).

«Це ж ліктями я пишу...»

З ним мене познайомив головний редактор вінницького книжкового видавництва «Книга-ВЕГА» Михайло Каменюк. Коли Анатолій Петрович зайшов у видавництво, письменника застав зануреним з головою в читання рукопису чергової книжки. Жестом руки запропонував гостю сідати ближче до столу. Узяв папку і, не підводячи голови, став переглядати сторінки написаного. «У вас чудовий почерк», — Каменюк підвів голову і... занімів від здивування: перед ним сидів чоловік, у якого не було обох рук.

Олійник подякував за комплімент. Редактор, схоже, його не почув. Спішив вибачитися за мимовільну нетактовність: «Мабуть, дружина, чи донька старалися, бо видно — жіночою рукою писано», — вів далі Каменюк.

— Я сам писав, — ніби між іншим уточнив гість.

Німа сцена повторилася знову. Тоді Олійник дістав ручку, попросив аркуш паперу і написав: «Михайло Каменюк — поет від Бога». Відтоді вони подружилися. Книжка «Омела», з рукописом якої Олійник переступив тоді поріг видавництва, вже побачила світ. У ній понад сто сторінок друкованого тексту. Писаних, звичайно, ще більше.

Стежками болю й мук йде життєвими дорогами головний герой — людина без рук. Нарівні з іншими намагається чіплятися за кожну мить життя, бо любить його не менше, ніж ті, хто поруч, — образи декого з односельців також змальовано у збірці оповідань.

До слова сказати, це вже друга книжка Олійника. Божу іскру допоміг йому роздмухати ще один вінницький майстер слова — письменник і журналіст Леонід Пастушенко. Тонкий знавець людської душі, він благословив у світ першу книжку мужнього автора, а його самого — на письменницьку стежку. «Арматурна картка» — так називали колись особові справи бійців Червоної Армії. Звідси й назва книжки. Про що в ній розповідається — неважко здогадатися.

...Коли почалася війна, Олійнику було шість років. Через їхнє село Уладівку, що у Літинському районі, фашисти відступали на Захід. Ущент спалили частину села, нову двоповерхову школу. Листки оцинкованої жерсті під час пожежі розліталися врізнобіч на декілька кілометрів. Після орди позалишалося багато смертоносного залізяччя.

Того дня, пригадує Анатолій Петрович, вивозили гній на поле. Просто на дорозі помітив таке залізяччя. «Я взяв, щоб відкинути його...» Пролунав вибух — і пекельний біль обпік восьмирічного хлопчину, ніби вогнем. Одну руку одірвало по самісінький лікоть. Друга — трохи довша, але дуже деформована.

...Перша вчителька Любов Дмитрівна Захарчишина була не з місцевих. «Війна її погнала з голодного Києва». Усіх дітей у селі не знала. Толя з-поміж інших нічим не вирізнявся: хлопчик як хлопчик. Вчителька записала прізвище і посадила за парту. Тільки через декілька днів на уроці писання звернула увагу, що він чомусь не випускає ручку з рота. Підійшла ближче: «Хлопчику, так ти ж без рук, — сказала і заплакала, — а в мене від того ще більше стало бажання навчитися писати, як усі».

Пише Анатолій Петрович швидко. Ручку стискає обома, даруйте на слові, обрубками рук і спішить мережити рядки. Почерк у нього красивий. «Не дивуйтеся, —усміхається, — у нас у школі був урок каліграфії. З письма, бувало, навіть п'ятірки отримував. Я старався з усієї сили — не хотів бути гіршим. Дуже сутужно було з папером. На залізничній станції лежали старі паперові мішки з селітрою. Ото на тому цупкому папері вчився писати. Робив з хімічного олівця або з бузини чорнило — губи сині, лице синє — ручку в зуби і... А тут ще й мама за спиною з кописткою — щоб, бува, не заплямував тим чорнилом останню скатертину. Для однолітків то були уроки каліграфії, а для мене — уроки мужності. Коли я став писати краще від декого з однокласників, зрозумів: за життя можна чіплятися не тільки руками...»

«Ходімо подивимось, як безрукий у більярд грає...»

Він довго жив один. Не мав сім'ї. Поки була жива мати, самотність не так допікала. А не стало її... У брата й сестри — свої клопоти. Він теж хотів мати власний будинок, виховувати дітей... У 1962 році відважився взяти під забудову землю. Більше тижня день при дні приходив сюди з лопатою. Самотужки посадив 56 фруктових дерев. Тільки після цього тут з'явилися будівельники.

Фундамент почали копати в понеділок. У цей день у бібліотеці був вихідний день. Усі інші — бібліотека працювала, викроїти для себе час не мав можливості. Після закінчення культосвітнього технікуму в Тульчині Олійник завідував сільською бібліотекою. Щоправда, не в своїй Уладівці, там не було місця. Спочатку — в селі за десять кілометрів, потім трохи ближче.

— Не можна нічого в понеділок розпочинати, — каже він спересердя. — Дуже довго будував хату. Здається, дотепер це роблю. Так воно, зрештою, є. Там тече, там валиться...

Бібліотекарі ні тоді, ні тим паче нині не мали й не мають пристойних заробітків. За інвалідність держава платила теж символічну плату — аж 14 радянських карбованців. Де і на чому міг заробити каліка? Інший на його місці, мабуть, здався б, не витримав боротьби за виживання: мовляв, проти долі не попреш. Олійник, повторюю, чіплявся за життя, як міг. Трохи, як він каже, виявляв спостережливості, більше — наполегливості і ще більше — працював, працював...

Кольорова фотографія на той час являла собою велику рідкість. Надто у селах. Проте бажаючих мати у власних фотоальбомах такі світлини було немало. І Олійник, після деяких роздумів, взявся за цю справу. Свого фотоапарата не мав. Позичав у майстра. Платив три карбованці за день користування. Стільки ж за фотозбільшувач, але лише за одну годину роботи. Безрукого фотографа знали по всіх близьких і далеких селах. Не відали лише, яких надзусиль коштує йому така праця.

Фотографія, каже, годувала й одягала. Дала можливість скласти грошей на будівництво. Дотепер не розлучається з фотоапаратом. На стінах у ганку в рамках під склом виставлено декілька його найкращих знімків. Сусіди, коли заходять в гості, дивуються: «Де це такі гарні місця, Петровичу?» — «Як де? —відповідає. — Хіба не бачите — ось це наша церква, а це — на березі річки, яким ви щойно йшли...»

Інколи, зізнався співрозмовник, лукаво примружуивши очі, вдавалося заробити навіть на... більярді. Більярдний стіл стояв у клубі цукрозаводу. Там він і прикипів до цієї гри.

— Кращого відпочинку, повірте, дотепер не знаю. Дуже довго я примудрявся, як би це й собі потримати за кий. Ще довше вчився грати. Непереверешеним майстром вважали керівника одного із заводських підрозділів. Коли я став гідним суперником, він частенько запрошував позмагатися. Одного разу кажу йому: годі вже грати на інтерес, давайте на щось конкретніше. Якщо виграю — за вами машина жому. З цим у селі завжди була проблема: корів багато, кожен хотів запастися такими кормами. Проте жом відпускали насамперед для колгоспної худоби. Господарям, які утримували корівок, його перепадало мало.

Тричі Олійник вигравав у того керівника. Тричі той змушений був дотримуватися угоди, укладеної перед початком гри. Власної корівки Анатолій Петрович тоді не мав. Жом продавав тим, у кого вона була.

Декілька разів він лікувався у Трускавці в санаторії «Батьківщина». Відпочивальники спеціально приходили дивитися, як безрукий грає у більярд. Чудові більярдні столи стояли і в парку. Два роки тому, коли Олійник приїхав пити «Нафтусю», на жаль, не побачив жодного з них.

35 років — за кермом мотоцикла і без жодної аварії

Без велосипеда мандрівному фотографу важко було обходитися. Купив його на перші зароблені гроші. Приладнав до руля саморобні пристрої — і гайда в дорогу. Поки навчився їздити, не приховує, не одну гулю набив. Але то все пусте, каже цей надзвичайно енергійний чоловік. Головне — він бачив перед собою мету. І це додавало сил.

Мрію про мотоцикл він довго гнав від себе. «Ще, боронь Боже, шию зверну, ні, це не для мене.» Згодом, щоправда, відчайдух і тут виявив характер. Один з сусідів їздив на старому-старому «їжаку» —так називали в селі мотоцикл Іжевського заводу. До нього й звернувся з проханням дозволити проїхатися. Той запитав: «Як же це ти, Петровичу, собі це уявляєш?» — «Ну дай спробую». Тільки рушив з місця, не проїхавши й десяти метрів, злетів у кювет. Плюнув спересердя: не для нього цей «кінь», на велосипеді навчився — і то добре.

...Згодом і мотоцикла придбав, і їздити навчився. «Дуже наполегливий чолов'яга!» — кажуть про нього в селі. Він відчинив двері гаража, щоб показати моторизованого «коня». Триколісним мотоциклом управляти важче. Всі пристосування на ньому, не без гордості каже господар, власної конструкції. Виготовити їх допомогли хлопці із заводської автомайстерні. Спершу, щоправда, звертався по допомогу у Вінницю на ортопедично-протезний завод. Там не відмовили. Три дні мудрували. Врешті-решт виготовили так звані подовжувачі рук. Але вони зламалися уже після перших 14 кілометрів їзди. «Ледве в аварію тоді не втрапив...»

До речі, Олійник вдосконалив ще й глушник. Усі мотоцикли їздять з таким гуркотом двигуна, що голови в людей болять. Мій працює тихіше від автомобіля. Обладнав глушник двома звукопоглинальними сітками — і жодних проблем. Які лишень вантажі не перевозить на своєму «конику»!

Вже 35 років сідлав мотоцикли. У 1996-му домігся спецавтомобіля «Таврія». Приїхав тоді Олійник до колишнього начальника обласної державтоінспекції полковника Петра Воловодовського та й каже: «Дозвольте нарешті вийти з підпілля». Просив дозволу на складання іспитів на право управління атомобілем. Полковник гадав, що це якийсь розіграш: перед ним стояв уже немолодий безрукий чоловік і говорив щось таке, що в голові не вкладалося. Усі сумніви розвіяв начальник ДАІ району, якому зателефонував Воловодовський. Той підтвердив, що Олійник, хоч і лихач, їздив усі ці роки без необхідного на те дозволу, чим додав клопотів автоінспекторам, але, до його честі, жодної аварії не скоїв.

Йому дозволили екстерном скласти екзамени на право управляти транспортом. За іронією долі, як тільки отримав права, потрапив у аварію. Що з того, що не з власної вини. Добре, що відбувся лише ремонтом автомобіля.

Коли їхав з Олійником вулицями Вінниці, не відчував жодних хвилювань: упевненість, з якою водій вів автомобіль, мимоволі передалася мені. «Ви не знаєте мою слабинку, — казав він, уважно стежачи за дорогою, — страшенно люблю велику швидкість. На трасі з Києва до Борисполя витискав 130 кілометрів, більше — боявся...»

«Я постійно думав про відважного Маресьєва...»

На кожен пройдений у житті крок Олійник витрачав зусиль уп'ятеро, вдесятеро більше, ніж той, хто позбавлений фізичних вад. Головне, про це він пише у своїх книжках, — повірити у свої сили, і тоді кожен зможе здолати шлях, яким би важким він не був.» Хоч як мені важко було, я ніколи не скиглив і не просив милостиню. Вперто, як той віл, домагався того, чого хотів.»

В один з найважчих періодів він ледве не зламався. Душу відводив, що гріха таїти, за чаркою. Перед людиною з такою великою силою волі «зелений змій» — ніщо. Нині в нього все, як у людей. З дружиною Любов'ю Афанасіївною зійшлися тоді, коли вона залишилася з трьома синами. Ще й доньку йому народила. Дехто з односельців плескав язиками: як же, мовляв, той каліка думає дати раду такому кагалу? Натомість усім уже справили весілля. У них — чимале господарство: дві корови, свині, кури. «Треба ж якось дітей підтримувати».

Найбільшою мрією нашого героя є прагнення вселити у зневірений у всьому люд, особливо в серця молоді, силу духу. Його книжки, як ніколи, нині потрібні людям. «Скількох зневірених і розчарованих вони могли б підтримати», — впевнений в цьому Олійник. Однак вони вийшли дуже невеликим тиражем. Першу книжку йому вдалося подарувати Президенту держави. У Циблях на Київщині, у госпіталі для інвалідів війни керівник держави обійняв автора, вражений його подвижницькою працею, і пообіцяв посприяти у виданні «Арматурної картки». Підтримку йому обіцяли не раз. Один меценат не приховував захоплення: «Ви за силою духу не поступаєтесь Маресьєву». Але на цьому все й закінчилося.

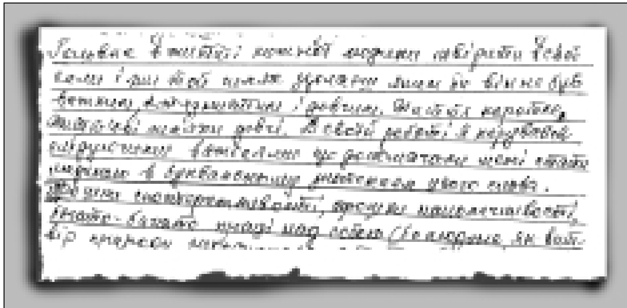
— Не мені це потрібно, — каже спересердя співрозмовник, — державі. Я й так щасливий. Кажу це з усією щирістю...

Нині А. Олійник засів за третю книжку. Робоча назва в неї «Одержимі». У ній також йтиметься про людей, яких не можуть зігнути найважчі життєві труднощі. «Дав би Бог сили встигнути...»

Віктор СКРИПНИК.

Вінницька область.

На знімках: одна з фоторобіт безрукого майстра; фрагмент рукопису, написаного... ліктями.

На кожен пройдений у житті крок Олійник витрачав зусиль уп'ятеро, вдесятеро більше, ніж той, хто позбавлений фізичних вад

Пошук спільної мови розпочато?

(Початок на 1-й стор.).

Віктор Шокін підтвердив, що в межах, дозволених законом, до співробітництва залучатимуть не лише фахівців-криміналістів та експертів-дослідників, а й представників громадських кіл, всіх, хто може й готовий сприяти встановленню істини. Сам Робер Менар на прохання нашої газети прокоментував подію так:

— Це рішення для мене передовсім доказ того, що Генпрокуратура нарешті почала шукати спільну мову з потерпілими. Я дію та діятиму виключно в інтересах пані Лесі Гонгадзе та пані Мирослави Гонгадзе, котру також представляю. Думаю, що наразі зроблено лише перший крок. Висновки робитимемо, коли ГП відповість на клопотання, які я подавав на прохання пані Лесі: про допит чотирьох міліціонерів, котрі стежили за Георгієм за два місяці до зникнення; про дивну долю його відкритого листа до пана Потебенька; про бажання потерпілих ознайомитись у повному обсязі з результатами всіх попередніх експертиз (їм надавали лише резюме); про ознайомлення з постановою про дві нові експертизи у справі...

Анатолій МАРЦИНОВСЬКИЙ.

Розвели під дорогою вогнище...

На улюбленому дітищі мера Москви, третьому транспортному кільці, сталася сильна пожежа, внаслідок якої рух однією з найжвавіших ділянок швидкісної траси буде припинено на місяць. Вогонь, що виник у павільйоні філії оптового ринку «Лужники», не тільки знищив безліч лотків з товарами, а й перекинувся на міст, під яким і розташувалися коробейники. Полум'я почало знищувати шумоізолювальні щити моста, а потім від високої температури почали плавитися асфальт і металеві конструкції. Швидкісна траса мало не стала пасткою для водіїв, котрі скупчилися на Лужнецькому мосту. Пробка розтяглася біля Лужників на кілька кілометрів, оскільки місце пожежі оповили величезні клуби диму, а міст від високої температури просто на очах почав просідати.

На щастя, вся автомагістраль третього кільця мерією Москви застрахована. Отож ремонт буде оплачено страховими компаніями, які, у свою чергу, мають намір судитися з торгашами. А поки що торговельні точки з-під усіх московських мостів терміново прибирають.

А вчора у Москві трапилася ще одна пожежа: у центрі згоріла велика адміністративна будівля **(на знімку)**. За однією з версій, будівля загорілася через коротке замикання у проводці. За іншою — причиною стало необережне поводження з вогнем когось із мешканців будинку.

Ярослав СЕРГІЄНКО.
Москва.

Фото АП.

Повернення солдата

У місті Тетієві Київської області з військовими почестями поховано останки Павла Олійника, який загинув у Латвії 1944 року. Між смертю і похованням Павла Семеновича минуло більш як півстоліття. А місце упокоєння — за тисячу кілометрів від місця останнього бою солдата. Непростим виявився його шлях на Батьківщину.

Павло Олійник був призваний до армії у перший тиждень Великої Вітчизняної. З боями відступав, з боями перейшов у наступ. Нагороджений медалями «За бої під Нарвою» та «За відвагу». Остання відіграла в нашій історії особливу роль.

...Був серпень 44-го. У Курземському котлі на заході Латвії оточені німці чинили шалений опір наступові радянських військ. Одна з їхніх оборонних ліній проходила через домінуючу висоту біля селища Анне. Кілька разів радянські бійці штурмували висоту, але взяти не змогли. Її схили були впереміж вкриті тілами солдатів обох армій.

Радянське командування викликало на підмогу артилерію, котра «обробила» позиції, не шкодуючи снарядів. Висоту було взято, похоронна команда підібрала вбитих, і фронт перемістився на захід. Серед загиблих імені Павла Олійника не було, він числився безвісти пропалим. Більш як півстоліття дружина Ганна Михайлівна і син Микола Павлович жили, не знаючи, що сталося з чоловіком і батьком. І ось вони одержали звістку, радісну й сумну водночас: у латвійській землі знайдено останки Павла Семеновича, і рідні можуть поховати його за християнським обрядом. Чи варто навіть намагатися описувати почуття дружини і сина солдата?..

Драматична історія відшукання останків Павла Олійника. У Латвії от уже років сім активно працює Спілка пошукових загонів, яка досліджує місця боїв першої та другої світових воєн. На її рахунку сотні знайдених і похованих останків солдатів, бойова техніка, в тому числі танки й літаки. Торік на військовому кладовищі в селищі Ропажі неподалік Риги поховано останки 38 радянських солдатів, а цього року, напередодні 9 Травня, — останки 40 загиблих. Всі вони безіменні. На жаль, дуже рідко вдається встановити особу загиблого. У випадку з П. Олійником це сталося так.

Пошуковці групи Таліса Ешмітса натрапили в газеті на повідомлення про арешт одного з мешканців Курземе (Курляндії) за підозрою у скоєнні кримінального злочину. Під час обшуку в заарештованого було вилучено вибухівку, зброю часів війни, німецькі й радянські бойові нагороди. Досвідчені люди знають, що й така «соломинка» може врятувати справу, коли треба встановити особу загиблого. Вони звернулися до поліції, і під її конвоєм затриманий вказав місце, де він нібито викопав зброю й нагороди. Це було взимку, тож пошуки довелося відкласти. Та під час дослідження радянських медалей виявилося, що на одній із них викарбувано номер. Це — очевидна удача, бо не всі медалі «За відвагу» нумерували. Пошуковці звернулися до посольства Росії з проханням установити, кого було нагороджено цією медаллю. Цілий рік повільно обертаються колеса держмашини, аж нарешті імена вдалося встановити. Не тільки імення загиблого, а й імена родичів та їхні адреси.

Протягом цього року група Ешмітса виконала розкопки на вказаному місці, але нічого не знайшла. Вони знову звернулися до поліції з проханням про зустріч з уже засудженим злочинцем. Та що дозволено під час слідства, не дозволено в період відбування покарання. Довелося чекати ще рік, поки закінчиться термін ув'язнення. Під час нової зустрічі вдавалися до всяких способів умовляння, щоб дізнатися, де насправді закопано останки. І колишній злочинець нарешті зглянувся на суто людські переконання і вказав місце, де було прикопано кістки радянського бійця і окремо —двох німецьких. Вони зійшлися колись урукопашну, і, поранених або вбитих, їх засипало землею в окопі під час артпідготовки штурму. Тому їхні тіла й не помітила похоронна команда.

Медаль — речовий, що не кажи, доказ у кримінальній справі — поліція пошуковцям не віддала. Після довгих умовлянь її було передано Комітетові братських кладовищ і вже той передав її Т. Ешмітсу. Тепер нагороду передано родичам Павла Олійника.

В організації перевезення останків воїна в Україну велику роль відіграло наше посольство в Латвії. 2 серпня відбулася церемонія проводжання останків солдата на Батьківщину. Виступили з промовами посол Віктор Михайловський, військовий аташе України Сергій Кундіус, начальник Ризького гарнізону Юріс Вецтіранс, представники ветеранської організації і Союзу українців Латвії. Отець Нил відправив літію.

Поховання відбулося позавчора в Тетієві, де мешкають 90-річна дружина та син загиблого. У Ганни Михайлівни і Павла Семеновича троє онуків, правнуки і праправнуки. А син Микола Павлович, який народився у грудні 41-го, ніколи не бачив батька.

Міська, районна і обласна держадміністрації, військовий комісаріат Київської області, Міноборони чимало зробили, щоб останній парад солдата Олійника був належним. Кількасот чоловік через усе місто проводжали його на місце останнього упокоєння. Салют із рушниць і парадний марш почесного караулу завершили урочисту церемонію.

Міністр оборони видав наказ про нагородження двох членів латвійського пошукового загону іменними годинниками і грамотами. Син Павла Семеновича збирається невдовзі відвідати Латвію, щоб побувати на місці загибелі батька й особисто подякувати небайдужим людям, котрі присвячують вільний час пошуку останків солдатів. Адже сказано: доки не поховано останнього солдата, війна не закінчилася...

Володимир СТРОЙ.

ХРОНІКА. ФАКТИ. ПОДІЇ

■ *Нью-Йорк*

Ізраїльтяни мають піти

Генеральна асамблея ООН схвалила резолюцію, яка закликає до негайного виведення ізраїльських військ з палестинських міст і селищ. Резолюція, яку підготували спільно Європейський союз і палестинські дипломати, прийнята переконливою більшістю й підкреслює потребу вільного доступу на палестинські території медичної й гуманітарної допомоги.

■ *Делі*

Загибель прочан

Вісім осіб убито й близько двадцяти поранено під час нападу на індуїстських прочан в індійській частині Кашміру. Нападники, як припускають — ісламські бойовики, кинули гранату й відкрили вогонь, коли прочани зупинилися на ночівлю у таборі, по дорозі до індуїстської святині Арманат, печери в передгір'ях Гімалаїв.

■ *Ганновер*

Канцлер стартував

Канцлер Німеччини Герхард Шредер на три тижні раніше запланованого терміну починає свою передвиборну кампанію на тлі суттєвого падіння свого рейтингу. Виступаючи на партійній конференції соціал-демократів у своєму рідному Ганновері, Шредер виголосив передвиборний маніфест і закликав виборців переобрати його партію на другий термін, пообіцявши реалізацію своєї програми реформ.

■ *Кейптаун*

Суд уже йде

Розпочався суд над людиною, яку звинувачують у вбивстві колишньої першої леді ПАР Маріке де Клерк. Обвинувачуваний, Луянда Мбоніса, заявив, що не винний у вбивстві, пограбуванні й пізнішому звинуваченні — у зґвалтуванні. Його арештували менш аніж за два дні після того, як тіло Маріке виявили в її оселі у грудні минулого року.

■ *Хіросіма*

Річниця трагедії

Учора в Хіросімі о 8 годині 15 хвилин за місцевим часом тисячі людей хвилиною мовчання вшанували пам'ять жертв атомного бомбардування, здійсненого 6 серпня 1945 року американською авіацією. Тоді загинуло близько 140 тисяч осіб, сотні тисяч опромінено. Прем'єр-міністр Японії Дзун'їтіро Коїдзумі, який виступив учора на жалобній церемонії, запевнив, що його країна не має наміру розробляти чи купляти ядерну зброю. А мер Хіросіми Тадатоші Акіба виступив з різкою критикою на адресу президента США Джорджа Буша. Загроза застосування ядерної зброї збільшилася після 11 вересня минулого року, проте Сполученим Штатам ніхто не давав права нав'язувати свою модель світу й вирішувати долі планети, заявив мер. Тадатоші Акіба сказав, що хотів би, щоб президент Буш відвідав Хіросіму й на власні очі побачив, які руйнування несе ядерна зброя. Тисячі мешканців Хіросіми висловили свій антиядерний протест біля Будинку атомної бомби, імітуючи вбитих внаслідок бомбардування **(на фото АП)**.

За повідомленнями кореспондентів "ГУ" й інформаційних агентств.

ЗА «КРУГЛИМ СТОЛОМ» ПРО ГОСТРУ ПРОБЛЕМУ

ПАЛАЦОМАНІЯ–2

Після публікації в нашій газеті статті «Палацоманія» про тривожну ситуацію у зв'язку з подальшим визначенням статусу трьох провідних музеїв Криму — знаменитих південнобережних шедеврів палацо-паркового мистецтва Алупки, Лівадії і Масандри, викликаним бажанням високопоставлених чиновників перепідпорядкувати їх Державному управлінню справами адміністрації Президента, Асоціація заповідників і музеїв автономії провела в Масандрівському палаці «круглий стіл» з проблеми «Палаци-музеї Південнобережжя: доля спадщини».

Такого представницького зібрання еліти музейної справи, представницької і виконавчої влади історія автономії ще не знала.

Директори і наукові співробітники всіх значних кримських музеїв Алупки, Бахчисарая, Гурзуфа, Лівадії, Севастополя, Сімферополя, Ялти, депутати і представники уряду автономії, Мінкульту висловили стурбованість повідомленням про можливу передачу трьох названих архітектурних перлин світового рівня у власність Держуправління справами, бо на гіркому попередньому досвіді знають: передбачувані нові перетворення можуть повторити прикрі помилки минулих. Навіть якщо грядуще перепідпорядкування знаних у світі музеїв приймається заради їх порятунку від напівголодного існування, інтелігенція півострова, не лише подвижники музейної справи, а й депутати і урядовці, — однозначно проти. Про це вони заявили у відповідях на листи за підписом глави Кабінету Міністрів України Анатолія Кінаха, котрий уже не вперше цікавиться тим, як вирішується питання про передачу Алупкинського палацопаркового музею-заповідника і Лівадійського палацу-музею в розпорядження Державного управління справами адміністрації Президента України.

Однак високе чиновне листування триває, обростає епізодами, затягується.

А людей найбільше цікавлять найпростіші речі: якщо палаци таки змінять свій статус, чи буде дозволено в них доступ? А якщо так, то як його організують для екскурсантів і для спеціалістів, які прагнутимуть ознайомитися чи вивчати музейні експозиції або архіви? Які будуть межі допуску? Наскільки одностайними будуть у своїй нинішній твердій позиції не віддати палаци кримські депутати надалі? Адже саме від них залежить майбутній ранг красенів Південнобережжя. Бо без відповідного рішення Верховної Ради Криму жодна зміна статусу музеїв, які є власністю автономії, неможлива.

Проте ялтинці пам'ятають, як було передано тому ж таки Держуправлінню справами Кримський природний заповідник та іменитий Юсуповський палац. Тепер на екскурсію туди не потрапити не лише звичайному туристові — навіть музейні фахівці не знають, що робиться за його огорожею, до якої не підпускають суворі охоронці, які перетворення відбуваються з приміщенням у самому унікальному палаці, на його території. Адже господарі не звітують ні перед ким.

Спеціалістів, пересічних кримчан цікавить і те, що станеться з десятками тисяч дорогоцінних експонатів, котрі вимагають особливого режиму умов зберігання цінностей. І де ці всі величезні скарби розмістять у разі зміни господаря та хто тоді за них відповідатиме, якщо знову вони почнуть зникати? Врешті, яким стане новий статус палаців-музеїв? Про це з київських листів не довідатися.

Чому б справді не відповісти конкретно і відкрито на всі ці запитання, які вже давно непокоять громадськість не лише півострова й спричинють пересуди і чутки? Зрештою, люди мають право знати про долю всенародних національних скарбів. Це ж вони обирали цю владу, котра, включно з найпершими особами, обіцяла бути слугою цього народу.

Учасники «круглого столу», які важають, що почасти самі спровокували цю «ситуацію непевності і тривоги», бо повсякчас скаржилися на труднощі, ухвалили звернення на адресу урядів Криму й України. У ньому вони звертають увагу владників і громадськості на роль музеїв у долі Криму та формуванні його привабливого іміджу. Зміна статусу південнобережних шедеврів обмежить їх загальнодоступність, що, звісно, суперечить сучасним європейським підходам до об'єктів культури, основним пріоритетом яких визначено відкритість. А крім того, це призведе до масового порушення Закону України «Про музейну справу». Адже буде створено прецедент довільного, адміністративного поводження з об'єктами культурної спадщини національного значення.

Якщо музеї-палаци почнуть пристосовувати для інших потреб, неминуче, як це вже бувало, втратять цілісність музейні колекції...

Професіонали музейної справи, глибоко знаючи проблеми реставрації, охорони, благоустрою, зсувів, які обсіли палацово-паркові комплекси, пропонують розробити і реалізувати загальнодержавну Програму збереження і розвитку всіх південнобережних палаців-музеїв.

Водночас фахівці музейної справи намагаються звернути увагу влади на вірус «палацоманії»: сучасна масштабна, хаотична і швидка забудова Південнобережжя не враховує те, що в цих місцях, куди не глянь, — пам'ятки археології, архітектури, історії і культури. А «новодєлки» руйнують все навкруги...

Он скільки їх, еклектичних, поспиналося навіть в охоронних зонах Південнобережжя. Ростуть вони, як гриби, поруч зі справжніми шедеврами палацопаркового мистецтва минулих століть, занедбаними настільки, що нагадують руїни минулих цивілізацій.

Час нарешті знайти власні кошти чи закордонні інвестиції і таки відреставрувати десятки занедбаних палаців і колись розкішних вілл кримського узбережжя, більшу частину з яких оголошено державною власністю.

Палаци, що натерпілися від епохи переворотів минулих століть, не повністю оговталися й досі, завмерли в очікуванні ще невідомих змін, які готує їм нове століття. А згадати є що.

Важко бути палацом

Грандіозний, величний і неповторний палацовий комплекс Алупки, який несе в собі ідею універсальної спільності між середньовічною архітектурою Заходу і Сходу, завдяки власній славі залишився музеєм навіть у часи нещадного переділу власності і війни, оголошеної палацам більшовиками. Це вже потім вони, перемігши «колишніх», почали організовувати різні надзвичайні комісії, які здійснювали для Москви «выемку и вывоз из дворцов ценностей, в том числе объявленных музеями — Ливадийских и Алупкинского, для продажи за границу».

Досі не загоїлися рани палацу від невдалої евакуації в роки другої світової війни. Тоді мародери і гітлерівці відкрито вибирали з ящиків, полишених у Ялтинському порту, все найцінніше з мистецьких шедеврів вісімнадцятого і давніших століть. І від пізнішого перепідпорядкування трьох знаменитих палаців — Алупкинського, Лівадійського і Кореїзького (Юсуповського) зі структур, відповідальних за мистецтво, у відомство НКВС, якому було доручено «провести необходимые работы по приведению в порядок указанных дворцов для обслуживания ответственных работников СНК СССР и ЦК ВКП(б)».

Тоді весь другий поверх найфешенебельнішого корпусу відвели під... «жилую квартиру в составе 9 помещений» загальною площею понад 200 кв. м, завсідниками якої стали Берія, Каганович, Молотов та інша сталінська компанія. Круті дворянські сходи не сподобалися, тож новим господарям влаштували ліфт, а життя їхньої

Фото Юрія ВЕНГЕРЕША.

Воронцовський палац

Массандрівський палац

...Як перебинтував жінку, він

Ранок того дня не віщував нічого незвичайного тридцятирічному прапорщикові Сергію Гриню. Як звичайно, з ночі він зібрався в дорогу, до Києва. От уже декілька місяців, з моменту призначення до столиці, ранок нового робочого тижня починався в нього о третій годині, коли, сівши за кермо своєї «сімки», він їхав на службу, щоб повернутися до родини в рідне село Терни Сумської області через тиждень, а то й два. Чотири з половиною години за кермом, майже 380 кілометрів шляху відділяли отчий поріг від службових турбот, яких у старшого автомобільного техніка автороти завжди більш ніж досить. Багато чого можна передумати, поки їдеш порожнім ранковим шосе, багато чого згадати. Але Сергій на довгу дорогу не скаржився, бо майже все життя, після строкової служби в армії, зв'язаний із нею та автомобільною технікою. І тільки строкова особняком — був армійським сапером. А потім — п'ять років служби в пожежній частині водієм, два роки ним же, але вже за контрактом, у частині МНС у сусідніх Ромнах, відкіля вирішив поступати й одержав блискучі рекомендації у містечко Мерефу на Харківщині, в школу прапорщиків. І ось тепер Київ, де він нині на відповідальній посаді в загоні забезпечення центрального апарату міністерства.

...Ранкове сонце яскраво світило з-за спини, незабаром уже й виїзд на ширшу трасу — за мостом, через кілька хвилин Пирятин і шосе Харків—Київ, де можна додати швидкості, не те, що зараз. Тим часом, ближче до мосту через Удай, дорога ставала дедалі гіршою. Було помітно, що за вихідні тут почали давно назрілий ремонт. Сергій усе-таки вирішив продовжити шлях, скинувши швидкість. Ось уже якась сотня метрів віддаляла його від мосту, який, очевидно, розширюватимуть, для чого й призначалася вся ота дорожня техніка, скупчена віддалік, коло вагончика сторожа. Виблискуючи в сонячних променях, зустрічний автомобіль швидко наближався до мосту, біля котрого робітниками, напевне, в темний час доби та поспіхом, була вивантажена приблизно машина асфальту. Його застигла маса наполовину перекривала в'їзд на міст.

Зосередившись на дорозі, Сергій не дивився на іномарку. Як раптом різкий рух попереду привернув його увагу, змусивши зупинитися. Зненацька, немов за помахом чарівника, перед мостом іномарка різко злетіла нагору і, зробивши кульбіт, гримнулася дахом на мосту, проснувшись за інерцією майже третину його довжини, і, вдарившись об відбійник тротуару, завмерла на боку. Кілька секунд Сергій сидів у машині, не вірячи своїм очам. «Як у кіно», — подумав він. Із заціпеніння його вивів звук працюючого мотора власної машини. Діяти потрібно було негайно. Він заглушив мотор і кинувся до нещасливої «беемвешки», що безпомічно завмерла на мосту. Мозок свердлила думка: як це могло статися?

Крізь лобове скло він побачив, що всередині хтось є, потім почув неясний шум і слабкий стогін. Кинув погляд на днище. Від удару цілком знесло піддон картера двигуна. Запах бензину і тихе булькання з боку бензобака нагадали йому про необхідність діяти швидко. Ставши на півметровий відбійник, він обережно піднявся на іномарку. Заглянув усередину через порожні бічні вікна. Чоловік і жінка намагалися встати. Спробував відчинити за ручки по черзі обоє дверей. Чи то заклинило замок, чи то самі двері. Вирішив потягнути сильніше. Схопився руками за раму вікна, вперся міцніше ногами та щосили потягнув. Є! З мерзенним скреготом двері відчинилися.

...Як перебинтував жінку, він нині собі уявляє слабо. Обидва пасажири не були пристебнуті ременями. У водія, що, за його словами, через сліпуче сонце просто не побачив купу асфальту на шляху машини, було сильно розбите обличчя, але він міг пересуватися самостійно і від пропозиції поїхати в лікарню на «Жигулях» Сергія постійно відмовлявся. Втім, інші ознаки свідчили про струс мозку. У жінки, що на момент аварії, мабуть, спала на передньому сидінні, обличчя, принаймні більша його частина, просто було відсутнє. Щоб якось закрити рану, довелося

челяді полегшили особливі підйомники, якими сюди ж доставляли страви для безупинних бенкетів.

Під час них після особливо патетичних тостів модно було бити безцінний фамільний кришталь. По-пролетарськи просто ставилися до всіх 43780 безцінних експонатів колишнього музею невідвиклі все експропріювати мешканці тепер уже не палацу, а держдачі № 2 і спецоб'єкта № 3.

Ці штампи, які в'їлися в усі втрачені й сущі експонати музею, досі ніяк не зітруть з них нинішні його хранителі. До книг кремлівські вожді тоді були не надто охочі. Їх повивозили досхочу валізами і машинами пізніше, у 1952 році, коли держдача стала санаторієм ВЦРПС. Усі раритетні цінності тоді спішно розподілили по російські музеї, а понад 33 тисячі найрідкісніших книг, дорогоцінних креслень, карт і планів XVI—XVIII століть відправили в бібліотечні фонди Академії наук СРСР.

Нині в Алупкінському музеї 26 тисяч експонатів, на кілька десятків тисяч менше, ніж було. Це не заважає йому бути одним з найкращих в Україні і за цінністю колекції, і за рівнем потенціалу наукових працівників, котрі з острахом чекають нововведень і нових господарів музейно-палацового комплексу.

***

Не ліпші сподівання і в музейників Лівадійського палацу, який у 1918—1920 роках благополучно пережив сусідство іноземних легіонів і військ Білої армії, а пізніше й фашистських окупантів.

Нині ж царський парк методично грабують «нові» палацомани Південнобережжя. Неодноразово зникала знаменита Лівадійська химера. Вже викрадено деякі мармурові царські фонтани, безслідно зникли балюстрада відомої всім мистецтвознавцям Турецької альтанки, 22 мармурові вази Монігетті, остання металева лавочка середини позаминулого століття...

Фото Бориса ДВОРНОГО.

Лівадійський палац

Розгул вандалізму в унікальному парку, який має оберігати Закон, спокійно спостерігають охоронці різних відомств, що апетитно споживають гроші, зароблені палацом екскурсійною діяльністю, та ніяк не розберуться з територію своїх постів.

Сучасна Лівадія стала місцем проведення великих політичних заходів — самітів глав держав Балто-Чорноморського басейну і глав урядів країн СНД. І, зауважимо, це досі не впливало на потребу заміни статусу знаменитого палацу-музею. І справді, де ще знайдеш місце, де б таким зримим був би зв'язок між минулим, нинішнім і майбутнім?

Адже тут у літній резиденції останнього царя Російської імперії вирішувалися питання політичного життя того періоду, в 1945-му — долі народів світу, а нині — України, СНД, країн Причорномор'я. Куди ж перемістиш звідси експозицію «Романови в Лівадії» з її унікальними предметами приватної царської колекції, знайденими поруч — біля Ластівчиного гнізда і Ай-Тодорського маяка, де виявили руїни римської цитаделі Харакс? Чи матеріали постійнодіючих виставок «Кримська конференція», «Кабінет-лабораторія Рузвельта», де міститься 260 прижиттєвих видань президента Америки з його власноручними написами, унікальні примірники листування Сталіна і Черчілля, ще недавно засекречені документи з так званої «папки Сталіна»?..

***

Про стан цінностей Кореїзького палацу Юсупова, менше знаного загалом через його надсекретність, нам невідомо нічого. Спершу, відразу ж після більшовицького перевороту, її тут забезпечувала ВЧК, потім — НКВС. Під час Ялтинської конференції 1945 року в цих апартаментах розташовувалася радянська делегація на чолі зі Сталіним, де він влаштував і урочистий прийом для Черчілля та Рузвельта. Була тут і штаб-квартира Молотова. З 1961 року палац перетворили на держдачу № 4, призначену для лідерів комуністичного руху з країн третього світу. Її останньою з одинадцяти кримських держдач ненадовго передали в комунальну власність Ялти. Певний час, попередньо відреставрувавши, орендатори російського ВАТ «Академпроект», АТ «Яліта» — групи нафтопереробних підприємств Росії «покачали» тут гроші за право «нових росіян» екзотично розслабитися в апартаментах вождя всіх народів і його поплічників. Доки не розсварилися через суму орендної плати з ялтинським фондом майна, якому вона й у 210 000 доларів на рік здалася замалою. Кажуть, цікавився «об'єктом» і скандально відомий російський багатій Борис Березовський та інші небідні люди.

Колись мармурові венеціанські леви охороняли князів, графів, тиранів і диктаторів, тепер їх самих треба охороняти...

У відомому дорученні Президента України від 12 листопада минулого року про палаци світового значення сказано: «З метою забезпечення необхідної збереженості Лівадійського палацу-музею і Алупкинського державного палацо-паркового музею-заповідника, як пам'яток історії і культури, а також їх використання для проведення офіційних державних заходів всебічно вивчити питання приналежності (форм власності) цих пам'ятників і за результатами дослідження вжити в установленому законодавством порядку заходи до їх передачі в управління Державного управління справами...»

Історія повторюється? Змінено лише гасло: «Мир — палацам, війна — музеям»?

Світлана ПИСАРЕНКО, Віктор ХОМЕНКО.

Крим.

нині собі уявляє слабо

пожертвувати чистою футболкою. Дуже ймовірні були також перелом ребер, ушкодження внутрішніх органів. Обережно поклавши потерпілу в салон своєї машини, Сергій повіз її до Пирятинської лікарні. Немов у маренні, жінка щохвилини питала про свою сумочку — «там... документи...»

Передаючи в приймальному покої потерпілу лікарям, Сергій попросив викликати на місце аварії патруль ДАІ. Коротко описавши подію та місце, він знов сів за кермо. Під'їжджаючи до нещасливого моста, побачив міліціонерів, «швидку», викликану співробітниками ДАІ для водія. Як з'ясувалося, знак, що попереджує про ремонт дороги на цій ділянці, був відсутній з боку під'їзду Сергія. Найпевніше, його вкрали мисливці за кольоровими металами. А водій БМВ — житель Черкаської області — «свого» знака просто не помітив. Засліплений сонцем, на швидкості «так десь кілометрів 50... не більше» (останнє твердження викликало стримані коментарі бувалих у бувальцях інспекторів) він налетів на перешкоду. Тим часом лікарі «швидкої» його госпіталізували. Давши пояснення, Сергій заквапився в дорогу. Його чекали на службі, а спізнюватися він не звик.

...Через тиждень, дорогою до рідних, він заїхав у лікарню поцікавитися станом потерпілих. Йому розповіли, що обох відправили до обласної клініки за місцем проживання, їхньому життю вже ніщо не загрожує, але на пасажирку очікує тривале лікування. Медсестра передала слова лікаря, сказані після стабілізації стану жінки, з яких випливало, що зволікання із допомогою запросто могло коштувати їй життя. А скільки б вони пробули заблоковані в авто рановранці на дорозі, що ремонтується, сказати важко...

Наша розмова із Сергієм відбулася незабаром після того, як на ім'я командира частини надійшов лист із відділення ДАІ Пирятинського райвідділу МВС України, в якому коротенько було викладено обставини тієї ранкової події і висловлено подяку прапорщику Гриню і його командирові — за виховання високих моральних якостей у своїх підлеглих.

Сергій Гринь не бачить нічого дивного у своєму вчинку. Про себе розповідає дуже неохоче, зазначивши, що в його долі немає нічого незвичайного. Хіба що Віктор Ющенко родом із сусіднього села, а рідне село Терни прославив оперний співак Анатолій Мокренко. Знаючи, що в прапорщика підростає п'ятирічна донечка, я відверто поцікавився, чи думав він про те, що могло статися, якби бензин усе-таки спалахнув, коли він виліз на машину.

— А як потім жити, усвідомлюючи, що міг допомогти, але нічого не зробив для того? — щиро здивувався він.

Дмитро БОГУСЛАВСЬКИЙ.

ДАТИ

«Я живу майже самотньо»

Володимирові Кириловичу Винниченку сьогодні виповнилося б 122 роки (1880—1951). Про нього, видатного політика, голову першого уряду Української Народної Республіки і талановитого письменника, здавалося б, відомо все. Але наскільки ми стали б багатшими, якби його літературна спадщина, рукописи і листи зберігалися б не за океаном, а в нас.

Особливо цікавий для розуміння душі людини, безмежно відданої ідеї соціалізму, його епістолярій.

Кореспондентів у нього було багато — друзі молодості, жінки, яким він адресував свої потаємні й непотаємні одкровення, Сталін, Масарик, Рузвельт, Скрипник. Понад 30 років (з 1920-го до смерті) Володимир Винниченко прожив в еміграції у Чехословаччині, Німеччині, Франції, де і помер.

Помер із мрією про вільну Україну «без холопа та пана». Для переважної частини українських політемігрантів Винниченко був пробільшовицько налаштованим політиком-невдахою, для більшовиків — націоналістом і контрреволюціонером. Ворогом народу його оголосили 1921 року після того, як Винниченко, який бачив Україну соціалістичною, але неодмінно незалежною, опублікував памфлет «Революція в небезпеці», в котрому відверто критикував компартію. Це йому належать слова «російська демократія закінчується на українському питанні».

Наркому освіти УРСР Миколі Скрипнику він писав: «Чого я врешті-решт хочу? Тільки одного: можливості бути корисним у міру сил своїх справі побудови соціалізму».

Він набагато раніше зрозумів, що «з червоного більшовицького яйця вилуплюється фашизм», завжди боляче реагував на будь-який прояв великодержавного шовінізму в комуністичній оболонці. Чи не тому в Україну його так і не пустили?

Як жив він там, у чужій країні?

Самотньо. 1931 року він писав тому ж таки Скрипнику: «Сім років я ізолюю себе від будь-якого зіткнення з антирадянськими елементами і живу майже самотньо... Сім років я відхиляю будь-які пропозиції співробітництва у буржуазній чужій пресі...»

Доти його твори багато разів друкували в УРСР (навіть 24-томник було видано в Харкові). П'єси відомого на той час українського письменника йшли в театрах Європи. На літературні гонорари він і жив з дружиною, допомагав родичам.

Потім його припинили видавати. Він думав про переїзд до Африки, «де є можливість знайти роботу».

А то було згадав про пензлі художника, хотів малювати для того, «щоб картини продавати знайомим у США». Але нічого з того не вийшло. Як не вдалося й виїхати в Африку. Жило подружжя без грошей, а тому невибагливо, наближено до природи. Володимир Кирилович почав розробляти власну «філософію щастя» (конкордизм). Друзям він писав: «Стосовно поради, як не хворіти, то вона дуже проста: не їсти ні м'яса, ні риби, ні навіть вареного нічого. Одні лише фрукти, горіхи і сирі овочі. Пити й палити... кинули, і тим вельми наблизилися до цього способу життя. Ми так живемо вже п'ятий рік...»

При цьому він не забував про Батьківщину. Письменник написав листа Сталіну на чотирнадцяти сторінках і переконував «вождя народів» надати Україні незалежність(!). Узяти країну під своє крило Винниченко просив у своїх посланнях й інших керівників держав. Наївно? Колишній прем'єр УНР намагався завадити планам Гітлера, не здогадуючися, що Сталін з ним у змові... До слова, коли німці окупували Францію, вони відшукали Володимира Винниченка і запропонували йому очолити український уряд. Він, не бажаючи бути маріонеткою у гітлерівців, відкинув ідею ворога. За що відсидів кілька тижнів у концтаборі.

«Ми за роки війни нічого не заробляли і ледь трималися тяжкою фізичною роботою, аби не померти від голоду», — читаємо в одному з листів політика і письменника.

Останні роки Винниченко клопотався про переїзд до США, але, залишаючися громадянином України, він не зумів емігрувати.

Відомо, що Винниченко ще на початку 20-х років минулого століття вів щоденник — наочний посібник для сучасних парламентаріїв, для тих, хто намагається зберегти незалежність держави. Держави, що не прийняла Винниченка, який віддав життя за її свободу і процвітання.

Іван ІЛЛЯШ. ▼

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про статус депутатів місцевих рад

Цей Закон відповідно до Конституції України, Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», інших законів України визначає правовий статус депутата сільської, селищної, міської, районної у місті, районної, обласної ради (далі — місцева рада) як представника інтересів територіальної громади, виборців свого виборчого округу та рівноправного члена місцевої ради, встановлює гарантії депутатської діяльності та порядок відкликання депутата місцевої ради.

Розділ I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 1. Законодавство про статус депутатів місцевих рад

Статус депутата місцевої ради визначається Конституцією України, цим Законом та іншими законами України.

Стаття 2. Депутат місцевої ради — представник інтересів територіальної громади, виборців свого виборчого округу

1. Депутат сільської, селищної, міської, районної у місті, районної, обласної ради (далі — депутат місцевої ради) є представником інтересів територіальної громади села, селища, міста чи їх громад, який відповідно до Конституції України і Закону України «Про вибори депутатів місцевих рад та сільських, селищних, міських голів» обирається на основі загального, рівного, прямого виборчого права шляхом таємного голосування строком на чотири роки.

2. Депутат місцевої ради як представник інтересів територіальної громади, виборців свого виборчого округу зобов'язаний виражати і захищати інтереси відповідної територіальної громади та її частини — виборців свого виборчого округу, виконувати їх доручення в межах своїх повноважень, наданих законом, брати активну участь у здійсненні місцевого самоврядування.

Стаття 3. Депутат місцевої ради — повноважний і рівноправний член відповідної ради

1. Депутат місцевої ради є повноважним і рівноправним членом відповідної ради — представницького органу місцевого самоврядування.

2. Депутат місцевої ради відповідно до цього Закону наділяється всією повнотою прав, необхідних для забезпечення його реальної участі у діяльності ради та її органів.

Стаття 4. Виникнення і строк повноважень депутата місцевої ради

1. Депутат місцевої ради набуває свої повноваження в результаті обрання його до ради відповідно до Закону України «Про вибори депутатів місцевих рад та сільських, селищних, міських голів».

2. Повноваження депутата місцевої ради починаються з дня відкриття першої сесії відповідної ради з моменту офіційного оголошення підсумків виборів відповідною територіальною виборчою комісією і закінчуються в день відкриття першої сесії цієї ради нового скликання, крім передбачених законом випадків дострокового припинення повноважень депутата місцевої ради або ради, до складу якої його обрано.

3. Повноваження депутата місцевої ради, обраного замість того депутата, який вибув, або на повторних виборах, починаються з дня заслуховування на черговому після виборів депутата місцевої ради пленарному засіданні відповідної місцевої ради повідомлення територіальної виборчої комісії про підсумки виборів.

4. Інформація про підсумки виборів доводиться територіальною виборчою комісією до відома відповідної місцевої ради. Спори щодо набуття повноважень депутатів місцевої ради вирішуються судом.

Стаття 5. Дострокове припинення повноважень депутата місцевої ради

1. Повноваження депутата місцевої ради припиняються достроково за наявності перелічених підстав, засвідчених офіційними документами, без прийняття рішення відповідної ради у разі:

1) його відкликання виборцями у встановленому цим Законом порядку;

2) припинення його громадянства України або виїзду на постійне проживання за межі України;

3) обрання або призначення його на посаду, зайняття якої згідно з Конституцією України і законом не сумісне з виконанням депутатських повноважень;

4) обрання його депутатом іншої місцевої ради;

5) визнання його судом недієздатним або безвісно відсутнім;

6) набрання законної сили обвинувальним вироком суду, за яким його засуджено до позбавлення волі;

7) його смерті.

2. Повноваження депутата місцевої ради можуть припинятися достроково також за рішенням відповідної ради у зв'язку:

1) з набранням законної сили обвинувальним вироком суду, за яким його засуджено до покарання, не пов'язаного з позбавленням волі;

2) з особистою заявою депутата місцевої ради про складення ним депутатських повноважень.

3. Спори щодо дострокового припинення повноважень депутата місцевої ради вирішуються судом.

4. У разі дострокового припинення повноважень депутата місцевої ради вибори депутата замість депутата, який вибув, проводяться відповідно до Закону України «Про вибори депутатів місцевих рад та сільських, селищних, міських голів».

Стаття 6. Поєднання депутатської діяльності з виконанням виробничих або службових обов'язків

1. Депутат місцевої ради здійснює свої повноваження, не пориваючи з виробничою або службовою діяльністю.

2. Депутат місцевої ради, обраний секретарем сільської, селищної, міської ради, головою, заступником голови районної, обласної, районної у місті ради, працює у відповідній раді на постійній основі і не може суміщати свою службову діяльність з іншою роботою, у тому числі на громадських засадах (за винятком викладацької, наукової та творчої у позаробочий час), займатися підприємницькою діяльністю, одержувати від цього прибуток, якщо інше не передбачено законом.

3. За рішенням обласної, Київської та Севастопольської міських рад депутат, обраний головою постійної комісії з питань бюджету, може працювати в раді на постійній основі.

Стаття 7. Несумісність статусу депутата місцевої ради з деякими посадами та видами діяльності

1. Депутат місцевої ради, який перебуває на посаді керівника місцевого органу виконавчої влади чи на іншій посаді, на яку поширюються вимоги Конституції та законів України щодо обмеження сумісництва, не може поєднувати свою службову діяльність на цій посаді з посадою сільського, селищного, міського голови, секретаря сільської, селищної, міської ради, голови та заступника голови районної у місті, районної, обласної ради, а також з іншою роботою на постійній основі в радах, їх виконавчих органах та апараті.

2. Депутат місцевої ради не може використовувати свій депутатський мандат в цілях, не пов'язаних з депутатською діяльністю.

3. Депутат місцевої ради не може мати іншого представницького мандата.

Стаття 8. Депутатська етика

1. Депутат місцевої ради як представник інтересів територіальної громади, виборців свого виборчого округу та член ради, здійснюючи депутатські повноваження, повинен дотримуватися таких правил депутатської етики:

1) керуватися загальнодержавними інтересами та інтересами територіальної громади чи виборців свого виборчого округу, від яких його обрано;

2) не використовувати депутатський мандат в особистих інтересах чи в корисливих цілях;

3) не принижувати честі й гідності виборців, інших депутатів, посадових і службових осіб органів державної влади та органів місцевого самоврядування, підприємств, установ і організацій;

4) не розголошувати відомостей, що становлять державну або іншу таємницю, яка охороняється законом, інших відомостей з питань, що розглядалися на закритих засіданнях ради чи її органів і не підлягають за їх рішенням розголошенню, та відомостей, які стосуються таємниці особистого життя депутата місцевої ради або виборця, що охороняється законом, чи стали йому відомі у зв'язку з його участю в депутатських перевірках;

5) не допускати образливих висловлювань, не використовувати у публічних виступах недостовірні або неперевірені відомості стосовно органів державної влади, органів місцевого самоврядування, об'єднань громадян, підприємств, установ і організацій, їх керівників та інших посадових чи службових осіб, депутатських груп, фракцій, окремих депутатів місцевих рад;

6) не приймати будь-яких гонорарів, подарунків, не отримувати винагород безпосередньо чи опосередковано за дії, пов'язані зі здійсненням ним депутатських повноважень.

2. Регламентом ради чи статутом відповідної територіальної громади можуть бути встановлені також інші правила депутатської етики та заходи впливу щодо тих депутатів місцевих рад, які порушують ці правила.

Стаття 9. Депутатське посвідчення та нагрудний знак депутата місцевої ради

1. Після набуття депутатом місцевої ради повноважень йому видаються посвідчення і нагрудний знак.

2. Зразки посвідчень і нагрудних знаків депутата місцевої ради, а також Положення про них затверджуються Верховною Радою України.

Розділ II. ДЕПУТАТ МІСЦЕВОЇ РАДИ — ПРЕДСТАВНИК ІНТЕРЕСІВ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ, ВИБОРЦІВ СВОГО ВИБОРЧОГО ОКРУГУ

Глава 1. Діяльність депутата місцевої ради у виборчому окрузі

Стаття 10. Обов'язки депутата місцевої ради у виборчому окрузі

1. У виборчому окрузі депутат місцевої ради зобов'язаний:

1) підтримувати зв'язок з виборцями, відповідною територіальною громадою, трудовими колективами і громадськими організаціями, які висунули його кандидатом у депутати місцевої ради, а також колективами інших підприємств, установ, організацій, незалежно від форми власності, органами місцевого самоврядування, місцевими органами виконавчої влади, розташованими на відповідній території;

2) не рідше одного разу на півріччя інформувати виборців про роботу місцевої ради та її органів, про виконання планів і програм економічного і соціального розвитку, інших місцевих програм, місцевого бюджету, рішень ради і доручень виборців;

3) брати участь в організації виконання рішень ради та її органів, доручень виборців, у масових заходах, що проводяться органами місцевого самоврядування на території громади або виборчого округу;

4) вивчати громадську думку; вивчати потреби територіальної громади, інформувати про них раду та її органи, брати безпосередню участь у їх вирішенні;

5) визначити і оприлюднити дні, години та місце прийому виборців, інших громадян; вести регулярний, не рідше одного разу на місяць, прийом виборців, розглядати пропозиції, звернення, заяви і скарги членів територіальної громади, вживати заходів щодо забезпечення їх оперативного вирішення.

2. Депутат місцевої ради, який не виправдав довір'я виборців, може бути в будь-який час відкликаний ними у встановленому цим Законом порядку.

Стаття 11. Права депутата місцевої ради у виборчому окрузі

1. У виборчому окрузі депутат місцевої ради має право:

1) офіційно представляти виборців свого виборчого округу та інтереси територіальної громади в місцевих органах виконавчої влади, відповідних органах місцевого самоврядування, підприємствах, установах і організаціях незалежно від форми власності з питань, що належать до відання органів місцевого самоврядування відповідного рівня;

2) брати участь з правом дорадчого голосу у засіданнях інших місцевих рад та їх органів, загальних зборах громадян за місцем проживання, засіданнях органів самоорганізації населення, що проводяться в межах території його виборчого округу;

3) порушувати перед органами і організаціями, передбаченими пунктом 1 частини першої цієї статті, та їх посадовими особами, а також керівниками правоохоронних та контролюючих органів питання, що зачіпають інтереси виборців, та вимагати їх вирішення;

4) вносити на розгляд органів і організацій, передбачених пунктом 1 частини першої цієї статті, та їх посадових осіб пропозиції з питань, пов'язаних з його депутатськими повноваженнями у виборчому окрузі відповідно до закону, брати участь у їх розгляді.

2. При здійсненні депутатських повноважень депутат місцевої ради має також право:

1) на депутатське звернення, депутатський запит, депутатське запитання;

2) на невідкладний прийом;

3) вимагати усунення порушень законності і встановлення правового порядку.

3. Депутат місцевої ради є відповідальним перед виборцями свого виборчого округу і їм підзвітним. У своїй роботі у виборчому окрузі взаємодіє з органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування, органами самоорганізації населення, трудовими колективами, об'єднаннями громадян.

Глава 2. Індивідуальні та колективні форми реалізації депутатом місцевої ради своїх повноважень у виборчому окрузі

Стаття 12. Розгляд депутатом місцевої ради пропозицій, заяв і скарг громадян

1. Депутат місцевої ради розглядає пропозиції, заяви і скарги громадян, які надійшли до нього, вживає заходів до їх своєчасного, обгрунтованого вирішення; вивчає причини, які породжують скарги громадян, і вносить свої пропозиції щодо їх усунення до органів місцевого самоврядування, до місцевих органів виконавчої влади, підприємств, установ і організацій, об'єднань громадян; систематично веде прийом громадян.

2. Депутат місцевої ради може направляти одержані ним пропозиції, заяви і скарги до відповідних органів, підприємств, установ і організацій незалежно від форми власності, об'єднань громадян, якщо вирішення питань належить до їх повноважень, які зобов'язані розглянути їх відповідно до закону і про результати повідомити заявника, а також депутата місцевої ради.

3. Депутат місцевої ради в межах своїх повноважень здійснює контроль за розглядом відповідними органами підприємств, установ, організацій незалежно від форм власності, органами об'єднань громадян надісланих ним пропозицій, заяв, скарг виборців.

4. Місцеві органи виконавчої влади, органи місцевого самоврядування, підприємства, установи, організації державної і комунальної форм власності, їх посадові особи зобов'язані сприяти депутатові місцевої ради в організації прийому громадян, розгляді їх пропозицій, заяв, скарг, у створенні інших необхідних для його депутатської діяльності умов.

Стаття 13. Депутатське звернення

1. Депутатське звернення — викладена в письмовій формі вимога депутата місцевої ради з питань, пов'язаних з його депутатською діяльністю, до місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування та їх посадових осіб, а також керівників правоохоронних та контролюючих органів, підприємств, установ та організацій незалежно від форми власності, розташованих на території відповідної ради, здійснити певні дії, вжити заходів чи дати офіційне роз'яснення з питань, віднесених до їх компетенції.

2. Місцеві органи виконавчої влади, органи місцевого самоврядування та їх посадові особи, а також керівники правоохоронних та контролюючих органів, підприємств, установ та організацій незалежно від форми власності, розташованих на території відповідної ради, до яких звернувся депутат місцевої ради, зобов'язані у десятиденний строк розглянути порушене ним питання та надати йому відповідь, а в разі необхідності додаткового вивчення чи перевірки дати йому відповідь не пізніш як у місячний строк.

3. Якщо депутатське звернення з об'єктивних причин не може бути розглянуто у встановлений строк, депутату місцевої ради зобов'язані письмово повідомити про це з обгрунтуванням мотивів необхідності продовження строку розгляду.

4. Депутат місцевої ради може взяти участь у розгляді свого звернення, про що місцеві органи виконавчої влади, органи місцевого самоврядування та їх посадові особи, керівники підприємств, установ та організацій незалежно від форми власності, розташованих на території відповідної ради, повинні йому повідомити завчасно, але не пізніш як за п'ять календарних днів.

5. Якщо депутат місцевої ради не задоволений результатами розгляду свого звернення або якщо місцеві органи виконавчої влади, органи місцевого самоврядування та їх посадові особи, керівники підприємств, установ та організацій незалежно від форми власності, розташованих на території відповідної ради, ухиляються від вирішення порушеного у зверненні питання у встановлений строк, він має право внести депутатський запит відповідно до статті 22 цього Закону.

Стаття 14. Право депутата місцевої ради на невідкладний прийом та на одержання необхідної інформації

1. Депутат місцевої ради на території відповідної ради має право на невідкладний прийом посадовими особами місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, керівниками підприємств, установ та організацій незалежно від форми власності, розташованих на території відповідної ради, з питань депутатської діяльності.

2. Посадові особи місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, керівники підприємств, установ та організацій незалежно від форми власності, розташованих на території відповідної ради, на звернення депутата місцевої ради надають йому довідкові матеріали та іншу інформацію, необхідні для здійснення депутатських повноважень.

3. Порядок відвідування депутатом місцевої ради підприємств, установ і організацій, діяльність яких пов'язана з державною або іншою таємницею, що охороняється законом, встановлюється відповідними нормативно-правовими актами.

Стаття 15. Право депутата місцевої ради вимагати усунення порушення законності

1. Депутат місцевої ради як представник інтересів територіальної громади, виборців свого виборчого округу у разі виявлення порушення прав та законних інтересів громадян або інших порушень законності має право вимагати припинення порушень, а в необхідних випадках звернутися до відповідних місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування та їх посадових осіб, а також до правоохоронних і контролюючих органів та їх керівників з вимогою вжити заходів щодо припинення порушень законності.

2. У разі виявлення порушення законності депутат місцевої ради має право на депутатське звернення до керівників відповідних правоохоронних чи контролюючих органів.

3. Місцеві органи виконавчої влади, органи місцевого самоврядування, їх посадові особи, об'єднання громадян, керівники підприємств, установ, організацій незалежно від форми власності, до яких звернувся депутат місцевої ради, зобов'язані негайно вжити заходів до усунення порушення, а в разі необхідності — до притягнення винних до відповідальності з наступним інформуванням про це депутата місцевої ради.

4. У разі невжиття відповідних заходів посадові особи місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування та керівники правоохоронних і контролюючих органів, до яких звернувся депутат місцевої ради, несуть адміністративну або кримінальну відповідальність, встановлену законом.

Стаття 16. Звіти депутата місцевої ради перед виборцями та зустрічі з ними

1. Депутат місцевої ради періодично, але не рідше одного разу на рік, зобов'язаний звітувати про свою роботу перед виборцями відповідного виборчого округу, об'єднаннями громадян. Рада визначає орієнтовні строки проведення звітів депутатів місцевої ради перед виборцями.

2. Звіт депутата місцевої ради повинен містити відомості про його діяльність у раді та в її органах, до яких його обрано, а також про його роботу у виборчому окрузі, про прийняті радою та її органами рішення, про хід їх виконання, про особисту участь

в обговоренні, прийнятті та в організації виконання рішень ради, її органів, а також доручень виборців свого виборчого округу.

3. Звіт депутата місцевої ради може бути проведено в будь-який час на вимогу зборів виборців за місцем проживання, трудової діяльності або навчання, а також органів самоорганізації населення.

4. Депутат місцевої ради не пізніш як за сім днів повідомляє виборців про час і місце проведення звіту через місцеві засоби масової інформації або в інший спосіб.

5. Місцеві органи виконавчої влади, органи місцевого самоврядування, їх посадові особи, керівники підприємств, установ і організацій державної і комунальної форм власності зобов'язані сприяти депутатам місцевих рад в організації їх звітів перед виборцями шляхом надання приміщень, інформаційних та інших довідкових матеріалів, необхідних депутату місцевої ради, на прохання депутата здійснювати інші заходи, пов'язані з проведенням його звіту перед виборцями.

6. Депутат місцевої ради інформує раду та її виконавчі органи про результати обговорення його звіту, зауважень і пропозицій, висловлених виборцями на адресу ради та її органів, а також про доручення, дані депутатові у зв'язку з його депутатською діяльністю.

7. Витрати, пов'язані з проведенням звітів депутатів місцевої ради перед виборцями та їх зустрічей з ними, здійснюються за рахунок відповідних місцевих бюджетів у межах затверджених на ці цілі видатків.

8. Звіти і зустрічі депутатів місцевої ради з виборцями висвітлюються засобами масової інформації.

Стаття 17. Доручення виборців

1. Виборці можуть давати своєму депутатові місцевої ради доручення на зборах під час його звітів чи зустрічей з питань, що випливають з потреб відповідного виборчого округу чи територіальної громади в цілому.

2. Доручення виборців не повинні суперечити законодавству України, а їх виконання має належати до відання місцевих рад та їх органів.

3. Доручення виборців депутатові місцевої ради має бути підтримане більшістю учасників зборів.

4. Доручення виборців, виконання яких потребує прийняття відповідною радою або її виконавчим органом рішення, фінансових або інших матеріальних витрат, доводяться депутатом місцевої ради до відома відповідної ради або її органів.

5. Рада та її органи аналізують доручення виборців, дані депутатам місцевої ради, та з урахуванням матеріальних, в тому числі і фінансових, можливостей приймають відповідні рішення щодо їх реалізації. Рішення з цих питань доводяться до відома депутатів місцевої ради та територіальної громади.

6. Депутат місцевої ради бере участь в організації виконання доручень виборців як одноособово, так і в складі постійних і тимчасових комісій ради або в складі утвореної з цією метою депутатської групи, може залучати до їх виконання органи самоорганізації населення, а також виборців відповідного виборчого округу.

7. Контроль за виконанням доручень виборців здійснюється відповідними радами, їх органами та депутатами місцевих рад. Органи, які в межах своїх повноважень забезпечують реалізацію доручень виборців, один раз на рік інформують раду про хід їх виконання.

8. Депутат місцевої ради періодично інформує своїх виборців про результати розгляду радою та її виконавчими органами доручень виборців та особисту участь в організації їх виконання.

Розділ III. ДЕПУТАТ МІСЦЕВОЇ РАДИ — ПОВНОВАЖНИЙ ЧЛЕН РАДИ

Глава 1. Повноваження депутата місцевої ради у раді

Стаття 18. Обов'язки депутата місцевої ради у раді та її органах

Депутат місцевої ради зобов'язаний:

1) додержуватися Конституції та законів України, актів Президента України, Кабінету Міністрів України, регламенту ради та інших нормативно-правових актів, що визначають порядок діяльності ради та її органів;

2) брати участь у роботі ради, постійних комісій та інших її органів, до складу яких він входить, всебічно сприяти виконанню їх рішень;

3) виконувати доручення ради, її органів, сільського, селищного, міського голови чи голови ради; інформувати їх про виконання доручень.

Стаття 19. Права депутата місцевої ради у раді та її органах

1. Депутат місцевої ради користується правом ухвального голосу з усіх питань, що розглядаються на засіданнях ради та її органів, до складу яких він входить. Депутат місцевої ради набуває права ухвального голосу з моменту визнання його повноважень.

Кожний депутат місцевої ради у раді та її органах, до складу яких він входить, має один голос. Депутат місцевої ради, який не входить до складу відповідного органу ради, може брати участь у його роботі з правом дорадчого голосу.

2. Депутат місцевої ради має право:

1) обирати і бути обраним до органів відповідної ради;

2) офіційно представляти виборців у відповідній раді та її органах;

3) пропонувати питання для розгляду їх радою та її органами;

4) вносити пропозиції і зауваження до порядку денного засідань ради та її органів, порядку розгляду обговорюваних питань та їх суті;

5) вносити на розгляд ради та її органів пропозиції з питань, пов'язаних з його депутатською діяльністю;

6) вносити на розгляд ради та її органів проекти рішень з питань, що належать до їх відання, поправки до них;

7) висловлюватися щодо персонального складу утворюваних радою органів і кандидатур посадових осіб, які обираються, призначаються або затверджуються радою;

8) порушувати питання про недовіру сільському, селищному, міському голові, розпуск органів, утворених радою, та звільнення посадових осіб місцевого самоврядування;

9) брати участь у дебатах, звертатися із запитами, ставити запитання доповідачам, співдоповідачам, головуючому на засіданні;

10) вносити пропозиції про заслуховування на пленарному засіданні ради звіту чи інформації будь-якого органу або посадової особи, підзвітних чи підконтрольних раді, а також з питань, що віднесені до компетенції ради, інших органів і посадових осіб, які діють на її території;

11) порушувати в раді та її органах питання про необхідність перевірки роботи підзвітних та підконтрольних раді органів, підприємств, установ, організацій;

12) виступати з обгрунтуванням своїх пропозицій і з мотивів голосування, давати довідки;

13) ознайомлюватися з текстами виступів у стенограмах чи протоколах засідань ради та її органів до їх опублікування;

14) оголошувати на засіданнях ради та її органів тексти звернень, заяв, пропозицій громадян або їх об'єднань, якщо вони мають суспільне значення;

15) об'єднуватися з іншими депутатами місцевої ради в депутатські групи, фракції, які діють відповідно до регламенту ради.

3. Депутат місцевої ради може передати головуючому тексти свого невиголошеного виступу, пропозицій і зауважень з обговорюваного питання для включення до протоколу засідання ради або її органу, в якому він бере участь.

4. Порядок реалізації зазначених прав депутатів місцевих рад визначається цим Законом, іншими законами України, які регулюють діяльність місцевих рад та їх органів, а також регламентом відповідної ради.

Глава 2. Сесійні та позасесійні форми роботи депутата місцевої ради у раді та її органах

Стаття 20. Участь депутата в сесіях місцевої ради та засіданнях її органів

1. На сесіях місцевої ради депутати місцевої ради на основі колективного і вільного обговорення розглядають і вирішують питання, віднесені до відання відповідної ради.

2. Депутат місцевої ради, крім секретаря ради, голови районної у місті, районної, обласної ради та їх заступників, повинен входити до складу однієї з постійних комісій, що утворюються радою.

Депутат місцевої ради за дорученням відповідної ради або постійної комісії, до складу якої його обрано, бере безпосередню участь у підготовці питань для розгляду на сесіях ради та засіданнях постійної комісії.

3. Депутат місцевої ради зобов'язаний бути присутнім на пленарних засіданнях ради, засіданнях постійної комісії та інших органів ради, до складу яких він входить. У разі неможливості бути присутнім на засіданні депутат місцевої ради повідомляє про це особу, яка очолює відповідний орган.

4. Рада, до якої обрано депутата, має право заслуховувати його звіти про виконання рішень ради, на пленарних засіданнях періодично інформує депутатів місцевої ради про хід виконання рішень, прийнятих радою, реалізацію пропозицій і зауважень, внесених ними, а також з інших важливих питань діяльності ради та її органів.

5. У разі пропуску депутатом протягом року більше половини пленарних засідань ради або засідань постійної комісії, членом якої він є, невиконання ним без поважних причин рішень і доручень ради та її органів відповідна рада може звернутися до виборців з пропозицією про відкликання такого депутата у встановленому законом порядку.

Стаття 21. Депутатський запит і депутатське запитання

1. Депутатський запит — це підтримана радою вимога депутата місцевої ради до посадових осіб ради і її органів, сільського, селищного, міського голови, керівників підприємств, установ і організацій незалежно від форми власності, які розташовані або зареєстровані на відповідній території, а депутат міської (міста обласного значення), районної, обласної ради —також до голови місцевої державної адміністрації, його заступників, керівників відділів і управлінь з питань, які віднесені до відання ради.

2. Депутатське запитання — це засіб одержання депутатом місцевої ради інформації або роз'яснення з тієї чи іншої проблеми. Відповідь на запитання може бути оголошено на сесії ради або дано депутату місцевої ради в індивідуальному порядку. Запитання не включається до порядку денного сесії, не обговорюється і рішення по ньому не приймається.

Стаття 22. Порядок розгляду депутатського запиту

1. Депутатський запит може бути внесений депутатом місцевої ради або групою депутатів попередньо або на пленарному засіданні ради у письмовій чи усній формі. Запит підлягає включенню до порядку денного пленарного засідання ради.

2. Депутатський запит обговорюється у разі необхідності на пленарному засіданні місцевої ради.

3. Рада може зобов'язати відповідний орган подати у встановлений нею строк звіт про виконання рішення по запиту депутата місцевої ради.

4. Орган або посадова особа, до яких звернуто депутатський запит, зобов'язані у встановлений радою строк дати офіційну письмову відповідь на нього відповідній раді і депутату місцевої ради. Якщо запит з об'єктивних причин не може бути розглянуто у встановлений радою строк, то орган або посадова особа зобов'язані письмово повідомити раді та депутатові місцевої ради, який вніс запит, і запропонувати інший строк, який не повинен перевищувати один місяць з дня одержання запиту. Відповідь на запит у разі необхідності розглядається на пленарному засіданні ради.

5. Депутат місцевої ради має право дати оцінку відповіді на свій депутатський запит. За результатами відповіді на депутатський запит може бути проведено обговорення, якщо на цьому наполягає не менше 1/4 присутніх на засіданні депутатів місцевої ради. Посадових осіб, до яких звернуто запит, своєчасно інформують про дату та час обговорення відповіді на запит радою. Вони або уповноважені ними особи мають право бути присутні на цьому засіданні ради.

За результатами розгляду відповіді на депутатський запит рада приймає відповідне рішення.

Стаття 23. Пропозиції і зауваження, висловлені депутатами місцевої ради на сесіях ради

1. Пропозиції і зауваження, висловлені депутатами місцевої ради на сесіях ради або передані в письмовій формі головуючому на її пленарних засіданнях, розглядаються радою або за її дорученням постійними комісіями ради чи надсилаються на розгляд підзвітним і підконтрольним органам та посадовим особам місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, керівникам відповідних підприємств, установ, організацій незалежно від форми власності, які зобов'язані розглянути ці пропозиції і зауваження у строки, встановлені радою, і про результати розгляду повідомити безпосередньо депутатів місцевої ради, які внесли пропозиції чи висловили зауваження, а також відповідну раду.

2. Рада та її виконавчі органи забезпечують виконання пропозицій і зауважень депутатів місцевої ради, схвалених радою, інформують депутатів про реалізацію пропозицій і зауважень, внесених ними на сесіях ради.

Стаття 24. Право депутата місцевої ради порушувати питання про перевірку діяльності виконавчих органів ради, місцевих державних адміністрацій, підприємств, установ і організацій незалежно від форми власності, брати участь у здійсненні контролю за виконанням рішень ради

1. Депутат місцевої ради має право порушувати в раді та її органах питання про необхідність проведення перевірок з питань, віднесених до компетенції відповідної ради, діяльності розташованих на її території підприємств, установ і організацій незалежно від форми власності, виконавчих органів ради, а депутати обласних, районних рад — відповідних місцевих державних адміністрацій в частині повноважень, делегованих їм обласними, районними радами, а також за дорученням ради або її органів брати участь у перевірках виконання рішень ради.

2. Депутат місцевої ради має право вносити пропозиції щодо усунення недоліків і порушень керівникам підприємств, установ і організацій незалежно від форми власності, і органів, діяльність яких перевірялася відповідно до частини першої цієї статті, а також органам, яким вони підпорядковані, порушувати питання про притягнення до відповідальності осіб, з вини яких сталося порушення.

У разі виявлення порушень законодавства України депутат місцевої ради звертається з цього приводу до відповідних органів державної влади.

3. Про результати перевірки та пропозиції щодо них депутат місцевої ради доповідає раді або її органу, за дорученням яких здійснювалася перевірка.

4. Депутат місцевої ради за дорученням ради бере участь у депутатських перевірках з питань, які належать до відання ради, здійсненні контролю за виконанням рішень ради.

Стаття 25. Депутатські групи

1. Для спільної роботи по здійсненню депутатських повноважень у виборчих округах депутати місцевих рад можуть на основі їх взаємної згоди об'єднуватися в депутатські групи.

2. Депутати місцевої ради об'єднуються в депутатські групи за єдністю території їх виборчих округів, спільністю проблем, які вони вирішують, або іншими ознаками.

3. Повноваження депутатських груп є похідними від повноважень депутата місцевої ради, передбачених цим Законом.

4. Членство депутата місцевої ради в депутатській групі не звільняє його від персональної відповідальності за здійснення своїх депутатських повноважень у виборчому окрузі.

Стаття 26. Порядок утворення депутатських груп

1. Депутатська група може бути утворена в будь-який час протягом строку повноважень ради даного скликання за рішенням зборів депутатів місцевої ради, які виявили бажання увійти до її складу. Депутатська група складається не менш як з трьох депутатів місцевої ради. Депутатська група в районній, міській, районній у місті, обласній, Київській та Севастопольській міських радах складається не менш як із п'яти депутатів.

2. Депутати місцевої ради, які входять до складу депутатської групи, обирають особу, яка очолює депутатську групу.

3. Депутатська група реєструється відповідною місцевою радою за поданням особи, яка очолює депутатську групу, до якого додається підписане депутатами цієї групи письмове повідомлення про сформування депутатської групи із зазначенням її назви, персонального складу та партійної належності членів групи та депутатів, які уповноважені представляти групу.

4. Депутатські групи можуть утворюватися на визначений ними період, але не більше ніж на строк повноважень відповідних рад.

5. Організація діяльності депутатських груп визначається відповідною місцевою радою.

6. Діяльність депутатської групи припиняється:

1) у разі вибуття окремих депутатів місцевої ради, внаслідок чого її чисельність стає меншою, ніж встановлено частиною першою цієї статті;

2) у разі прийняття депутатами місцевої ради, які входять до її складу, рішення про розпуск депутатської групи;

3) після закінчення строку, на який депутати місцевої ради об'єдналися в депутатську групу, або строку повноважень відповідних рад.

7. Рада сприяє діяльності зареєстрованих нею депутатських груп, координує їх роботу і може заслуховувати повідомлення про їх діяльність.

8. Інші питання діяльності депутатських груп визначаються регламентом ради.

Стаття 27. Депутатські фракції

1. Депутати місцевої ради на основі єдності поглядів або партійного членства можуть об'єднуватися у депутатські фракції з чисельністю не менше трьох депутатів у сільській, селищній та п'яти у районній, міській, районній у місті, обласній, Київській та Севастопольській міських радах. До складу депутатських фракцій можуть входити також позапартійні депутати місцевої ради, які підтримують політичну спрямованість фракцій.

2. Порядок вступу до фракції та виходу з неї визначається самою фракцією. Депутат місцевої ради може входити до складу лише однієї фракції. Рішення про об'єднання депутатів у фракцію доводиться до відома депутатів місцевої ради головуючим на пленарному засіданні ради.

3. Організація діяльності депутатських фракцій покладається на відповідного сільського, селищного, міського голову, голову відповідної місцевої ради.

4. Інші питання створення та діяльності депутатських фракцій визначаються регламентом місцевої ради.

Стаття 28. Права депутатських груп, фракцій

Депутатські групи, фракції мають право:

1) на пропорційне представництво в постійних та тимчасових комісіях ради;

2) попередньо обговорювати кандидатури посадових осіб, яких обирає, призначає чи затверджує рада;

3) на гарантований виступ свого представника на пленарному засіданні ради з кожного питання порядку денного сесії ради;

4) об'єднувати зусилля з іншими групами, фракціями для створення більшості в раді чи опозиції;

5) здійснювати інші права, передбачені законами України.

Стаття 29. Участь депутата місцевої ради в роботі інших органів місцевого самоврядування

Депутат місцевої ради має право брати участь з правом дорадчого голосу в роботі інших органів місцевого самоврядування при розгляді ними питань та прийнятті рішень, що зачіпають інтереси виборців його виборчого округу чи територіальної громади, від яких його обрано.

Розділ IV. ОСНОВНІ ГАРАНТІЇ ДЕПУТАТСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Стаття 30. Непорушність повноважень депутата місцевої ради. Забезпечення умов для їх здійснення

1. Депутат місцевої ради наділений усією повнотою повноважень, передбачених цим та іншими законами України. Ніхто не може обмежити повноваження депутата місцевої ради інакше як у випадках, передбачених Конституцією та законами України.

2. Місцеві ради та їх органи забезпечують необхідні умови для ефективного здійснення депутатами місцевих рад їх повноважень.

3. Рада та її органи сприяють депутатам місцевих рад в їх діяльності шляхом створення відповідних умов, забезпечення депутатів документами, довідково-інформаційними та іншими матеріалами, необхідними для ефективного здійснення депутатських повноважень, організовують вивчення депутатами місцевих рад законодавства, досвіду роботи рад.

4. Депутат місцевої ради не несе відповідальності за виступи на засіданнях ради та її органів, за винятком відповідальності за образу чи наклеп.

5. На час виконання депутатських повноважень депутату місцевої ради надається відстрочка від призову на строкову військову чи альтернативну (невійськову) службу. У зв'язку з депутатською діяльністю депутат місцевої ради також звільняється від проходження навчальних зборів.

6. Місцеві органи виконавчої влади, органи місцевого самоврядування, їх посадові особи, керівники підприємств, установ і організацій незалежно від форми власності, зобов'язані сприяти депутатам місцевої ради у здійсненні їх депутатських повноважень.

Стаття 31. Порядок вирішення питання про притягнення депутата місцевої ради до кримінальної відповідальності

1. Кримінальна справа стосовно депутата місцевої ради може бути порушена судом або прокурором.

2. Запобіжний захід щодо депутата місцевої ради у вигляді підписки про невиїзд або взяття під варту може застосовуватися виключно судом.

3. Про порушення ▼

кримінальної справи і застосування запобіжного заходу у вигляді підписки про невиїзд або взяття під варту стосовно депутата місцевої ради повідомляється відповідна місцева рада.

Стаття 32. Звільнення депутата місцевої ради від виробничих або службових обов'язків для виконання депутатських повноважень

1. На час сесії чи засідання постійної комісії місцевої ради, а також для здійснення депутатських повноважень в інших передбачених законом випадках депутат місцевої ради звільняється від виконання виробничих або службових обов'язків.

2. У разі здійснення депутатських повноважень у робочий час депутату місцевої ради за основним місцем роботи відшкодовуються середній заробіток та інші витрати, пов'язані з депутатською діяльністю, за рахунок коштів відповідного місцевого бюджету.

Стаття 33. Охорона трудових та інших прав депутата місцевої ради

1. У разі обрання депутата місцевої ради на виборну посаду у раді, на якій він працює на постійній основі, трудовий договір з ним за попереднім місцем роботи припиняється відповідно до законодавства. Обраний на виборну посаду у відповідній раді, на якій він працює на постійній основі, депутат місцевої ради, який перебуває на службі у військових формуваннях чи правоохоронних органах держави, прикомандировується до місцевої ради із залишенням на цій службі.

2. Депутату місцевої ради, який працював у раді на постійній основі, після закінчення таких повноважень надається попередня робота (посада), а за її відсутності — інша рівноцінна робота (посада) на тому самому або, за згодою депутата, на іншому підприємстві, в установі, організації.

У разі неможливості надання відповідної роботи (посади) на період працевлаштування за колишнім депутатом місцевої ради зберігається, але не більше шести місяців, середня заробітна плата, яку він одержував на виборній посаді у раді, що виплачується з відповідного місцевого бюджету.

3. Депутат місцевої ради може бути звільнений з роботи з ініціативи власника або уповноваженого ним органу від займаної посади, виключений з навчального закладу за умови його попередження в порядку, встановленому законом. Про таке попередження відповідний власник або уповноважений ним орган завчасно повідомляє відповідну місцеву раду.

4. Час роботи депутата у місцевій раді на постійній основі зараховується до загального і безперервного стажу роботи (служби) депутата, а також стажу роботи (служби) за тією спеціальністю, за якою він працював до обрання на виборну посаду в раді.

Стаття 34. Право депутата місцевої ради на безплатний проїзд

Депутат місцевої ради користується на території відповідної ради правом безплатного проїзду на залізничному, автомобільному і водному транспорті незалежно від форми власності, а також на всіх видах міського пасажирського транспорту (за винятком таксі). Порядок та умови безплатного проїзду депутатів місцевих рад визначаються Кабінетом Міністрів України.

Стаття 35. Надання депутату місцевої ради інформаційної та юридичної допомоги

Відповідна рада та її виконавчі органи забезпечують депутатів місцевих рад офіційними виданнями та інформаційними матеріалами ради, організують допомогу їм з правових питань депутатської діяльності, надають можливість депутатам ознайомитися з рішеннями ради та її органів, розпорядженнями відповідної місцевої державної адміністрації, актами підприємств, установ та організацій, розташованих на відповідній території.

Стаття 36. Відповідальність за невиконання вимог закону щодо забезпечення гарантій депутатської діяльності

1. Невиконання посадовими особами вимог закону щодо забезпечення гарантій депутатської діяльності тягне за собою відповідальність згідно із законом.

2. Публічна образа депутата місцевої ради, опублікування або поширення іншим способом завідомо неправдивих відомостей про нього, а також намагання в будь-якій формі вплинути на депутата місцевої ради, членів його сім'ї з метою перешкодити депутату виконувати свої повноваження, змусити його до вчинення неправомірних дій тягне за собою відповідальність згідно з законом.

Розділ V. ВІДКЛИКАННЯ ДЕПУТАТА МІСЦЕВОЇ РАДИ

Стаття 37. Підстави для відкликання депутата місцевої ради

1. Підставами для відкликання виборцями обраного ними депутата місцевої ради можуть бути:

1) порушення депутатом місцевої ради положень Конституції і законів України;

2) пропуск депутатом місцевої ради протягом року більше половини пленарних засідань ради або засідань постійної комісії, невиконання ним без поважних причин рішень і доручень ради та її органів;

3) невідповідність практичної діяльності депутата місцевої ради основним принципам і положенням його передвиборної програми;

4) використання депутатського мандата в особистих чи корисливих цілях;

5) систематичне порушення депутатом місцевої ради норм депутатської етики.

2. Виборці мають право порушувати питання про відкликання депутата місцевої ради також з інших підстав, які вони вважатимуть суттєвими.

Стаття 38. Пропозиції про відкликання депутата місцевої ради

1. Право вносити пропозиції про відкликання депутата місцевої ради до територіальної виборчої комісії належить відповідній місцевій раді, а також зборам виборців та зборам (конференціям) об'єднань громадян, які відповідно до Закону України «Про вибори депутатів місцевих рад та сільських, селищних, міських голів» мають право висувати кандидатів у депутати і знаходяться на території відповідного виборчого округу.

2. Рішення про внесення пропозицій щодо відкликання депутата місцевої ради приймається відповідно на:

1) пленарному засіданні місцевої ради;

2) зборах виборців, проведених з урахуванням вимог частин другої і третьої статті 27 Закону України «Про вибори депутатів місцевих рад та сільських, селищних, міських голів»;

3) зборах (конференціях) об'єднань громадян у порядку, встановленому їх статутами (положеннями).

3. У разі прийняття рішення щодо внесення пропозиції про відкликання депутата місцевої ради на зборах виборців, зборах (конференціях) об'єднань громадян створюється ініціативна група для збирання підписів виборців відповідного виборчого округу на підтримку пропозиції про відкликання депутата місцевої ради, затверджується її склад.

4. Протокол зборів виборців з пропозицією про відкликання депутата місцевої ради підписується головою і секретарем цих зборів, а протокол зборів (конференції) об'єднань громадян — керівником відповідного об'єднання громадян.

5. Рішення ради, протокол зборів виборців, зборів (конференцій) об'єднань громадян направляються до територіальної виборчої комісії у триденний строк після їх проведення.

Стаття 39. Розгляд питання про відкликання депутата місцевої ради територіальною виборчою комісією

1. Відповідна територіальна виборча комісія у п'ятиденний строк з моменту одержання протоколу зборів виборців, зборів (конференцій) об'єднань громадян з пропозицією про відкликання депутата місцевої ради розглядає це питання на своєму засіданні і приймає відповідне рішення. Про надходження пропозиції, а також про місце і час засідання, на якому вона розглядатиметься, комісія не пізніш як за три дні до засідання повідомляє відповідного депутата місцевої ради, раду, до якої його обрано, а також суб'єктів, які внесли пропозицію про відкликання депутата.

2. У разі порушення порядку внесення пропозиції про відкликання депутата місцевої ради територіальна комісія може відмовити в прийомі протоколу зборів виборців, зборів (конференцій) об'єднань громадян. Копії відповідного рішення у дводенний строк після його прийняття направляються комісією депутату місцевої ради, щодо якого порушено питання про відкликання, раді, до складу якої його обрано, а також суб'єктам, що внесли пропозицію про відкликання.

Стаття 40. Збирання підписів на підтримку пропозиції про відкликання депутата місцевої ради

1. Після прийняття протоколу на підтримку пропозиції про відкликання депутата місцевої ради територіальна виборча комісія видає необхідну кількість підписних листів керівнику ініціативної групи по збиранню підписів.

2. З моменту отримання ініціативною групою підписних листів збір підписів проводиться у строки:

у разі відкликання депутата сільської, селищної, міської (міста районного підпорядкування) ради — п'ять днів;

районної, міської (міста обласного підпорядкування), районної в місті ради — десять днів;

обласної, Київської, Севастопольської міської ради — місячний термін.

3. Зразок підписного листа для збирання підписів виборців на підтримку пропозиції про відкликання депутата місцевої ради встановлюється відповідною територіальною виборчою комісією і повинен містити назву ради, до складу якої обрано депутата, його прізвище, ім'я, по батькові, рік обрання до ради, а також відомості про особу, яка збирає підписи (прізвище, ім'я, по батькові, місце роботи і адреса). Підписний лист має містити дані про виборців, які підтримали пропозицію про відкликання депутата місцевої ради: прізвище, ім'я, по батькові; число, місяць і рік народження; місце проживання; серію і номер паспорта або іншого документа, що посвідчує особу виборця, а також особистий підпис виборця.

4. Підписний лист заповнюється особою, яка збирає підписи, на основі даних, зазначених у паспорті або іншому документі, що посвідчує особу виборця. Правильність даних про виборця, внесених до підписного листа, і факт підтримки ним пропозиції про відкликання депутата місцевої ради засвідчується особистим підписом виборця. Кожний виборець може бути внесений лише до одного підписного листа і має право поставити лише один підпис. Збирання підписів здійснюється на суто добровільній основі.

5. У кожному підписному листі вказується загальна кількість виборців, які підтримали пропозицію про відкликання депутата місцевої ради, внесених до нього. Лист підписується особою, яка збирала підписи.

6. Заповнені підписні листи здаються у відповідну територіальну комісію ініціативною групою в порядку, встановленому комісією. Комісія перевіряє і реєструє одержані підписні листи. У разі виявлення у підписному листі порушень вимог цього Закону щодо збирання підписів комісія може визнати його недійсним. Якщо у підписних листах виявлено два або більше підписів одного громадянина, його підписи не враховуються. Не враховуються також підписи, які не є власноручними.

7. На основі одержаних підписних листів комісія не пізніш як у п'ятиденний строк після закінчення збирання підписів складає протокол про результати збирання підписів на підтримку пропозиції про відкликання депутата місцевої ради, який підписується головою, заступником голови, секретарем і членами територіальної комісії. Якщо на підтримку пропозиції про відкликання депутата місцевої ради зібрано підписи менше п'яти відсотків виборців відповідного виборчого округу, вона вважається відхиленою, і депутат зберігає свої повноваження.

Стаття 41. Призначення голосування пропозиції про відкликання депутата місцевої ради

1. Відповідна територіальна комісія у десятиденний термін після одержання відповідного рішення ради чи складення протоколу про результати збирання підписів приймає рішення про призначення у відповідному виборчому окрузі голосування пропозиції про відкликання депутата місцевої ради, визначає день голосування. При цьому строк між днем прийняття комісією рішення про призначення голосування і днем голосування не може бути менше двадцяти і більше тридцяти днів.

2. У разі виявлення територіальною комісією порушень цього та інших законів під час внесення пропозицій про відкликання депутата місцевої ради, збирання підписів на їх підтримку, якщо ці порушення не дали можливості виявити об'єктивну думку виборців щодо даного депутата, комісія може прийняти вмотивоване рішення про відхилення пропозиції щодо відкликання депутата.

3. Рішення територіальної комісії про призначення голосування доводиться до відома виборців відповідного виборчого округу не пізніш як на третій день після його прийняття через місцеві засоби масової інформації або в інший спосіб.

Стаття 42. Організація підготовки і проведення голосування пропозиції про відкликання депутата місцевої ради

1. Підготовка і проведення голосування пропозиції про відкликання депутата місцевої ради здійснюється дільничними комісіями відповідно до Закону України «Про вибори депутатів місцевих рад та сільських, селищних, міських голів» з урахуванням особливостей, передбачених цим Законом. При цьому окружні комісії не утворюються, а їх функції виконує відповідна територіальна виборча комісія. Дільниці для голосування і дільничні комісії утворюються відповідно на третій і на п'ятий день після прийняття територіальною комісією рішення про призначення голосування.

2. При відкликанні депутата місцевої ради дільниці для голосування і дільничні комісії утворюються відповідно до Закону України «Про вибори депутатів місцевих рад та сільських, селищних, міських голів».

3. Списки виборців для голосування про відкликання депутата місцевої ради, складені відповідно до Закону України «Про вибори депутатів місцевих рад та сільських, селищних, міських голів», подаються для загального ознайомлення за десять днів до голосування.

Стаття 43. Бюлетень для голосування пропозиції про відкликання депутата місцевої ради

1. Форма і текст бюлетеня для голосування пропозиції про відкликання депутата місцевої ради затверджуються відповідною територіальною виборчою комісією. Комісія забезпечує виготовлення бюлетенів і постачання їх дільничним комісіям не пізніш як за десять днів до голосування.

2. В бюлетені для голосування пропозиції про відкликання депутата місцевої ради вказуються прізвище, ім'я, по батькові депутата, рік обрання його до відповідної ради, посада (заняття), місце роботи.

Стаття 44. Форми протоколів про результати голосування та списку виборців

1. Форми протоколів дільничної та територіальної комісій про результати голосування пропозиції про відкликання депутата місцевої ради встановлюються відповідною територіальною виборчою комісією і містять: назву ради, до складу якої обрано депутата; число, місяць і рік проведення голосування; прізвище, ім'я, по батькові депутата, про відкликання якого проводиться голосування; дані відповідно по виборчій дільниці чи виборчому округу в цілому про загальну кількість виборців; кількість виборців, які одержали виборчі бюлетені; кількість виборців, які взяли участь у голосуванні; кількість голосів, поданих «за», і кількість голосів, поданих «проти» відкликання депутата; кількість бюлетенів, визнаних недійсними.

2. Виготовлення бланків, іншої документації, необхідної для проведення голосування пропозиції про відкликання депутата місцевої ради, і постачання їх дільничним комісіям забезпечується територіальною виборчою комісією разом з виконавчим комітетом або виконавчим апаратом цієї ради.

Стаття 45. Особливості проведення голосування пропозиції про відкликання депутата місцевої ради і встановлення його результатів

1. Під час голосування пропозиції про відкликання депутата місцевої ради виборець залишає в бюлетені прізвище депутата, якщо він голосує за збереження його депутатських повноважень, або викреслює його прізвище, якщо голосує за відкликання депутата.

2. Депутат місцевої ради вважається відкликаним, якщо за його відкликання проголосувало більше половини виборців, які взяли участь у голосуванні.

3. У разі рівності голосів, поданих за і проти відкликання депутата місцевої ради, його повноваження зберігаються.

4. Недійсними визнаються бюлетені для голосування невстановленого зразка, а також бюлетені, на яких відсутні підписи голови та секретаря виборчої комісії.

5. Результати голосування по виборчій дільниці розглядаються на засіданні дільничної комісії і заносяться до протоколу. Протокол підписується головою, заступником голови, секретарем і членами комісії та направляється до відповідної територіальної виборчої комісії. Порядок і строки направлення цього протоколу встановлюються територіальною виборчою комісією.

6. Територіальна виборча комісія на підставі протоколів дільничних комісій (протоколу дільничної комісії) визначає результати голосування про відкликання депутата місцевої ради і заносить їх до протоколу про результати голосування. Протокол підписується головою, заступником голови, секретарем і членами територіальної виборчої комісії. Про результати голосування територіальна виборча комісія повідомляє місцеву раду, відповідного депутата і виборців округу.

Стаття 46. Оскарження рішень виборчої комісії

Рішення, дії або бездіяльність виборчої комісії, окремих осіб, які входять до її складу, можуть бути оскаржені в порядку, встановленому статтею 22 Закону України «Про вибори депутатів місцевих рад та сільських, селищних, міських голів».

Стаття 47. Повторне порушення питання про відкликання депутата місцевої ради

Питання про відкликання депутата місцевої ради може бути порушено повторно у порядку, встановленому цим Законом, у будь-який час.

Стаття 48. Гарантії прав депутата місцевої ради при розгляді питання про його відкликання

1. Депутат місцевої ради має право брати участь у зборах виборців, зборах (конференціях) об'єднань громадян, засіданнях відповідної територіальної виборчої комісії та дільничних комісій, а також у засіданнях ради та її органів при розгляді ними питань, що стосуються його відкликання.

2. Депутат місцевої ради має право давати пояснення щодо суті питань стосовно його діяльності, робити відповідні заяви на засіданнях ради та її органів, зборах виборців, зборах (конференціях) об'єднань громадян. У встановленому законодавством порядку депутат місцевої ради може використовувати для роз'яснення своєї позиції засоби масової інформації.

3. Депутат має право звернутися до місцевої ради з усною або письмовою заявою з приводу обставин, що стали підставою для порушення питання про його відкликання.

Стаття 49. Витрати, пов'язані з підготовкою і проведенням голосування пропозиції про відкликання депутата місцевої ради

Витрати, пов'язані з підготовкою і проведенням голосування пропозиції про відкликання депутата місцевої ради, які здійснюються відповідно до цього Закону, провадяться за рахунок відповідного місцевого бюджету.

Розділ VI. ЗАКЛЮЧНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 50. Зміна статусу або припинення повноважень депутата місцевої ради у зв'язку із змінами в адміністративно-територіальному устрої

1. Статус депутата місцевої ради змінюється відповідно до зміни статусу ради, до якої його обрано, у зв'язку із змінами в адміністративно-територіальному устрої відповідної території.

2. У разі віднесення населених пунктів до категорії міст обласного, республіканського (Автономної Республіки Крим) значення на їх території припиняються повноваження депутатів місцевої ради, які були обрані від цього населеного пункту до відповідної районної, обласної чи міської ради.

3. У разі віднесення села, селища, міста до складу іншого району депутати місцевих рад, обрані від цих населених пунктів, втрачають статус депутата попередньої районної чи міської ради і набувають статусу депутата тієї районної чи міської ради, під юрисдикцію якої передано відповідні адміністративно-територіальні одиниці.

4. У разі проведення виборів до новоутворених місцевих рад на базі існуючих рад повноваження депутатів цих рад припиняються.

Розділ VII. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

1. Цей Закон набирає чинності з дня його офіційного опублікування.

2. Дія статті 31 цього Закону не поширюється на кримінальні справи та відповідні запобіжні заходи, що були відповідно порушені чи застосовані стосовно депутатів місцевих рад до набрання чинності цим Законом.

3. З дня набрання чинності цим Законом втрачає чинність Закон України «Про статус депутатів місцевих Рад народних депутатів» (Відомості Верховної Ради України, 1994 р., № 24, ст. 180; 1995 р., № 1, ст. 4; 1997 р., № 6, ст. 49; 1998 р., № 20, ст. 102; 1999 р., № 4, ст. 35).

Президент України
Л. КУЧМА.

м. Київ,
11 липня 2002 року.
№ 93-IV.

Закон друкується з комп'ютерного набору Укрінформу

Кінчай базарити, базар!

Чия хата винувата?

Іменини, поминки, весілля, хрестини і навіть... пологи — всяке уздрієш на кам'янецькому базарі. Той, хто з досвітку до ночі торгує, той і живе, й, на жаль, повільно вмирає в цім коловороті. Ніхто не переймається долею людей «заводу імені Горбачова», як охрестили базари доби незалежності.

А що вже тут товару! «І бомба є, — жартують кам'янчани, — лише гроші подавай». Не ручаюся за цей асортимент, а от те, що українські базари й досі вагомо підтримують економіку світу і дуже мляво українську, то це точно.

За потреби тут вершиться базарний «конституційний» суд. А одна продавщиця оселедців навіть до Верховної Ради їздила — домагатися своїх прав.

Але щоб на колишньому колгоспному ринку виконком засідав! Це вже занадто. Допік, ой допік кам'янецький ринок, що за останні десять років розрісся більш як удесятеро. Так допік місту, громаді, що не можуть уже й верхи правити по-старому, нехтуючи непідвладну їм структуру. Цей зваблений для міста ріг достатку і водночас бомбу прискореної дії. На сполох забила комісія міськвиконкому з безпеки життєдіяльності, якою керує заступник голови Надія Підскоцька.

Як з'ясувалося, на землі, що належить місту, в самому центрі, живе і діє за власними законами вже не колишній колгоспний ринок, а місто в місті — комерційне виробничо-заготівельне підприємство «Кам'янець-Подільський», підпорядковане облспоживспілці. Городяни ж, особливо не замислюючись, хто де господар, усі свої нарікання та вимоги адресують міській владі. Чи ж та хата винувата?!

Мал. Віктора КОЗЛОВА.

Солоні зайці

Їдуть до мене гості із самої столиці, то мушу скупитися, чи по-сучасному, наповнити споживчий кошик. Це роблять чи не всі кам'янчанці бодай раз на тиждень на центральному ринку. Є в місті ще 23 малі ринки, та людей чомусь тягне сюди. Хоч, ніде правди діти, славився він завжди дорожнечею. А ще — багнюкою. Як тільки небо протікає, настає час долати кам'янецькі торги вплав. Стоку тут майже немає. Остання гроза зайшла в центральні ворота, а вийшла бічними, знісши товар і замалим не замуливши реалізаторів.

Найглибше там, де селяни між головними рядами у дві смуги розкладають на землі свою продукцію, тиснучись на тридцяти сантиметрах замість стандартного метрового місця. Але тут і найдешевше. Поки проштовхуватимешся між торгівцями, напевне, доведеться заступатися за бабусю, яку контролер виштовхує з торгу: не має чим заплатити за місце — 80 копійок ще не вторгувала, а єдину гривню прокатала до міста. Та страж базарного порядку оперує такою лексикою, що в'януть вуха, а будь-який ентузіазм вироблятися, продавати за копійки і терпіти наругу зникає.

Особлива біда молочарям. Їх ганяють, як «солоних зайців» (так висловилася жінка із Кульчієвець). Щоправда, після реалізації молочної продукції є спеціально обладнаний павільйон. Та місце тут було дорогим. Тільки нещодавно на прохання міськвідділу споживчого ринку ціна стала такою самою, як і всюди — 80 копійок. Однак продавці про це ще не знають, а покупець вперто йде шукати в ряди дешевшого. До речі, скоріш за все, селянки і не били б ноги до Кам'янця, якби в селі було куди здати молоко. І добре б — не по 35 копійок за літр.

«Штатна» перекупка

Збиваючи з ніг один одного, біжать до сільських автобусів, маршруток — ринок поруч із автовокзалом — перекупки. «Горішки, квасолька, шипшина!» «Беру сир, сметану!» Вихопивши з рук селян їхню продукцію, вони тепер королі: продадуть городянам із солідною націнкою. Перекупок не люблять, адже грають на різниці оптових і роздрібних цін, а головне — на непоінформованості та нездатності дрібного виробника до торгівлі. Багато приміських мешканців та й кам'янчан у такий спосіб створили собі робочі місця, хоча при цьому можуть і в центрах зайнятості на обліку стояти і отримувати субсидії. Є такі, що на іномарці та в золоті під'їжджають. Для них ринок став великим полем необлікованих доходів. Оцінюючи талант перекупки, чи не поміркувати над тим, як створити власну інституцію менеджерів заготовельної справи при КВЗП?

«Бушеві ніжки» та Марусина рибка

Спека. В'януть на сонці овочі, пилюка присипає оселедці, домашню кров'янку, ковбасу у продавців біля всіх воріт ринку. Сертифікат та господаря знайти неможливо. А ще — хліб та булки вздовж усієї чотиригектарної території... Якщо таких продавців не ганяють, то комусь це вигідно? Торгувати в такий спосіб — порушення, за яке накладається штраф 17 гривень. Одна ковбасниця міліціонеру сказала: «Де тут тобі розписатися за штраф? Бери свої 17 гривень, а я біжу, бо продавати треба».

Особливим бізнесом стали оселедці. Серед них можуть бути і виготовлені власноруч, без санітарного контролю. Якщо не для преси, то в ропу ллють усе, що душі заманеться... Нині захоплюються європейськими порядками, культурою торгівлі, обладнаними ринками. А бідняки, котрим не до європ, і не замислюються, що кілька разів на рік, на великі свята несуть вони свою останню копійку задля «хвоста» на столі не на користь собі, а на нову болячку. Кількість хронічних кишково-шлункових захворювань, як свідчать медики, збільшується.

Санітарний понеділок, коли ворота «раю» закриті, виплескує стихійну торгівлю на тротуари під ринком, порушуючи законодавство. На стенд-попередження про штраф у розмірі 250 гривень та конфіскацію товару хтось повісив було свій мішок і заготовляв горіхи, давши ляпаса владі.

До речі, торік колишнього директора ринку за порушення оштрафовано аж на... 300 гривень. Такі санкції було застосовано також до тисячі порушників. Безкарна стихійна торгівля поповзла містом. Як з'ясувалося, без жодних дозволів та зборів процвітає «шанхай» біля аграрної академії. Дивно, що податкова інспекція тут наче ніколи й не була.

Чи тільки проблемою Кам'янця є стихійна торгівля? Звісно, процвітає вона всюди в Україні. Законодавство, на жаль, як це часто буває, запропонувало «беззубий» захід: право конфіскувати. Та де, як, за чий рахунок і під чиєю охороною зберігати конфісковане? Несертифіковане, що не відповідає нормам торгівлі, небезпечне для життя людей можна знищити, але лише за рішенням суду. Одна надія на нові, нещодавно запроваджені правила торгівлі, згідно з якими за все, що продається на території ринку, відповідає адміністрація ринку, а отже, «вибухонебезпечні» з точки зору санітарії продукти не повинні отримати дозвіл на продаж.

Правоохоронна, санітарна, ветеринарна, торговельна служби міста почали об'єднувати зусилля. Ім це вдалося: з вулиці Соборної вижили стихійну торгівлю тортами домашньої випічки.

Альтернатива гуртом твориться

Жалюгідного вигляду набуває ринок, коли нарешті на спочинок відходить могутній кам'янецький Гермес. Тут навіть «силовик» директор Микола Савчук, до речі, депутат районної ради, за голову хапається. Для контролю за якістю товару почали «прив'язувати» продавців до кіосків. Ринок ніколи не мав свого генплану. Сесія міськради зобов'язала його підготувати. Почали з комунікацій, документація на які «потягла» на 18 тисяч гривень, що здалося директору завеликою цифрою.

Торік тут за оренду землі сплатили 63,2 тисячі гривень, ринкового збору — 738,8 тисячі. Місячна орендна платня з кожного із 477 кіосків становить від 200 до 250 гривень, а ще ж продуктові ряди та промтоварний «шанхай» на 4600 місць. Торгують і з транспортних засобів, власники яких платять своє мито та збір.

Як порахувала начальник відділу торгівлі міськвиконкому Валентина Токар, прибуток потягнув би на півтора мільйона. Звичайно, Микола Савчук образився, що вона порахувала гроші у чужій кишені. Але на відверту розмову з міським головою Олександром Мазурчаком прийшов. І запитання: «Ти прийшов сюди щось зробити чи лише заробити?» сприйняв адекватно.

Міська влада запропонувала надходження до бюджету від ринку повернути знову на ринок — задля його благоустрою. А якщо колишній колгоспний прагнутиме залишитися старим «колгоспом», на цей випадок у Мазурчака також є хід. Навколо ринку вже виросла вулиця сучасної забудови, а навпроти зводиться і вже працює дешевший оптовий ринок, де умови кращі. Альтернатива!

У цивілізованій діяльності кам'янецького ринку зацікавлені три райони Хмельниччини, і навіть з Хотинського району Чернівеччини тут знаходять збут і заробіток. Тож гідну заміну сьогоднішньому базарному «свавіллю» можна створити лише гуртом, і звичайно, за сприяння керівництва регіону.

Віра ШПИЛЬОВА.
Кам'янець-Подільський
Хмельницької області.

ЕНЕРГЕТИКА

Показники зросли, безпека — недостатня

Виробництво електроенергії на атомних електростанціях України в першому півріччі нинішнього року проти відповідного періоду минулого зросло на 6,5 відсотка і становило 40,858 млрд. кВт-год. Цього досягнуто за рахунок скорочення термінів ремонту обладнання, а також позапланових втрат потужностей на АЕС. Такі підсумки роботи атомників дають підставу для оптимістичних прогнозів на весь рік. Протягом нинішнього року планувалося виробити 70,2 млрд. кВт-год електроенергії і відпустити на енергоринок — 65,4 млрд. Однак у зв'язку з корегуванням графіків ремонтів у бік зменшення річний виробіток очікується у розмірі 75,763 млрд. кВт-год, а відпуск — майже 71 млрд.

Водночас у першому півріччі ц. р. коефіцієнт встановленої потужності по АЕС становив 79,5 відсотка. Основними причинами недовиконання цього показника є планові зупинення атомних блоків, а також диспетчерські обмеження потужностей. І хоча ці причини об'єктивні, необхідно підвищувати коефіцієнт потужності.

Важливою оцінкою роботи АЕС є їх безпека. Згідно з класифікацією ядерної та радіаційної безпеки за Міжнародною шкалою INES у першому півріччі на АЕС України аварій та інцидентів не було. Щоправда, мали місце 28 порушень, але вони класифікуються нульовим рівнем — таким, що не впливає на безпеку роботи станцій.

Отже, якщо робота колективів АЕС щодо виконання виробничої програми задовільна, то керівники АЕС і дирекція НАЕК «Енергоатом» щодо підвищення безпеки працюють ще недостатньо.

Про все це днями йшлося на балансовій комісії цього відомства, повідомляє його відділ організаційної роботи із засобами масової інформації.

— Ми повинні й надалі нарощувати темпи виробництва, забезпечувати безумовне виконання планових показників, безумовну роботу атомних електростанцій, — зазначив на комісії заступник Секретаря Ради національної безпеки та оборони України, нещодавно призначений президентом НАЕК «Енергоатом» Сергій Тулуб.

Від редакції. До слова, це одне з кількох повідомлень відділу організації роботи із ЗМІ НАЕК «Енергоатом», що надійшли останнім часом до редакції. Досі це була майже «заборонна» зона. З чим пов'язані переміни? Можливо, зі зміною керівництва компанією. Відділ оргроботи також нещодавно очолив Микола Коваль. А можливо, одразу запрацював Указ Президента України «Про додаткові заходи щодо забезпечення відкритості у діяльності органів державної влади», який надруковано у вчорашньому номері нашої газети.

Редакція бажає енергорегулювальній компанії «Енергоатом» закріпити й примножити виробничий успіх. І дуже важливо домогтися підвищення безпеки українських АЕС. Про що вже йшлося в публікації «Котра з діючих атомних повторить долю ЧАЕС?» («Голос України» за 23 травня 2002 року).

А ще редакція має намір «з'ясувати стосунки» з компанією щодо правочинності добудови енергоблоків Хмельницької і Рівненської АЕС. Це питання вже порушувалося в кореспонденції «Ми наче не проходили цього...» («Голос України» за 30 липня ц. р.)

ФОТОФАКТ

Чемпіоном з віджимання бочки (201 раз) у обласному фіналі спартакіади серед команд сільських та селищних рад на кубок голови Полтавської облради став Дмитро Васильченко з Шишацького району.

Фото Павла ЗДОРОВИЛА (Укрінформ).

Відпочиватимуть під час навчання?

Схоже, що для значної частини юних українців так воно і буде. Принаймні для тих, чиї батьки не змогли оздоровити своїх нащадків у літніх таборах відпочинку чи в селі. Звісно, багато, але вкрай недостатньо робила і держава — частина дітей з незабезпечених родин за державний кошт відпочивала та оздоровлювалася в дитячих закладах. Чимало з них відверто байдикували.

А більшість ціле літо проводить у містах. Дехто, заробляючи собі на одяг та шкільне приладдя. Про це вони розповідатимуть у традиційному творі на тему «Як я провів літо». Приміром, про те, як з подружкою веселили відвідувачів базарів грою на скрипці. Або про те, як на тому самому ринку торгували яблуками. Чи мили «круту» машину. І ці самі діти ділитимуться з учителем заповітними мріями.

Фото Юрія ВЕНГЕРЕША, Сергія КОВАЛЬЧУКА, Анастасії СИРОТКІНОЇ.

ОГОЛОШЕННЯ

Фінансовий звіт за 2-й квартал 2002 року Державно-акціонерного спеціалізованого імпортно-експортного банку України "Укрспецімпексбанка"

Надана інформація дає дійсне і повне уявлення про реальний склад активів та пасивів. Фінансова діяльність установи банку здійснюється відповідно до чинного законодавства.

Звіт про прибутки та збитки

тис. грн.

Рядок	Найменування статті	Звітний рік 2-й квартал 2002 р.
1.1	Процентний дохід	5270
1.2	Процентні витрати	-911
1	**Чистий процентний дохід**	**4359**
2.1	Комісійний дохід	247
2.2	Комісійні витрати	-55
2	**Чистий комісійний дохід**	**192**
3	Дивідендний дохід	
4	Чистий торговельний дохід	-4082
5	Прибуток/збиток від інвестиційних цінних паперів	
6	Прибуток від довгострокових вкладень в асоційовані компанії й дочірні установи та інших інвестицій	
7	Інший операційний дохід	
8	**Операційний дохід**	**469**
9	Загальноадміністративні витрати	-7613
10	Витрати на персонал	-406
11	**Прибуток від операцій**	**-7550**
12	Витрати на безнадійні та сумнівні борги	-306
13	**Прибуток до оподаткування**	**-7856**
14	Податок на прибуток	
15	**Прибуток після оподаткування**	**-7856**
16	Непередбачені доходи/витрати	-
17	**Чистий прибуток/ збиток банку**	**-7856**

Балансовий звіт

тис. грн.

Рядок	Найменування статті	Звітний 2-й квартал 2002 р.
	АКТИВИ	
1	Кошти та залишки в НБУ	1048
2	Казначейські та інші цінні папери, що рефінан. Національним банком України, та цінні папери, емітовані Національним банком України	
3	Кошти в інших банках	3842
4	Цінні папери на продаж	1077
5	Кредити та заборгованість клієнтів	5199
6	Інвестиційні цінні папери	22115
7	Довгострокові вкладення до асоційованих компаній і дочірніх установ	2520
8	Основні засоби та нематеріальні активи	18822
9	Чисті нереалізовані доходи від похідних фінансових інструментів	
10	Нараховані доходи до отримання	3361
11	Інші активи	575
12	**Усього активів**	**58559**
	ЗОБОВ`ЯЗАННЯ	
13	Кошти банків	3800
14	Кошти клієнтів	959
15	Інші депозити	-
16	Боргові цінні папери, емітовані банком	
17	Чисті нереалізовані витрати від похідних фінансових інструментів	-
18	Нараховані витрати до сплати	6575
19	Інші зобов'язання	19616
20	**Усього зобов`язань**	**30950**
	ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ	
21	Статутний капітал	25000
22	Капіталізовані дивіденди	
23	Акції, що викуплені в акціонерів	
24	Емісійні різниці	414
25	Резерви	1897
26	Переоцінка основних засобів та немат.активів	7123
27	Нерозподілений прибуток	-6825
28	**Усього власного капіталу**	**27609**
29	**Усього пасивів**	**58559**

Голова Правління **О. Г. Адлер**
Головний бухгалтер **Д. Г. Борук**

ОАО «Сумиобленерго»

оголошує

ТЕНДЕР

по придбанню:

Металопрокат
Контрольно-вимірювальні прилади та обладнання
Обладнання і засоби зв'язку
Трансформаторне масло
Кабельно-провідникова продукція
ПММ
Ізолятори
Лакофарбова продукція
Та інше.

За довідками звертатися: м. Суми, вул. Харківська, 125, к. 107. Тел./факс: 8(0542) 33-71-86, 393-212.

E-mail: snab05@sm.energy.gov.ua.

Господарський суд Київської області (01033, м. Київ, вул. Жилянська, 58-б) Постановою від 22.07.2002 р. по справі № 97/2б-2002 визнав банкрутом ТОВ «Кіновідеофірму» «Нові» (код ЄДРПОУ 24887960, р/р 26001162209001 в КРУ КБ «ПриватБанк»). Відкрита ліквідаційна процедура. Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Анісімова Віктора Миколайовича (ліцензія серії АА № 047853 від 15.10.2001 р.), контактний тел. (044) 295-80-83.

Претензії приймаються протягом місяця з дня публікації оголошення.

Господарський суд Дніпропетровської області (м. Дніпропетровськ, вул. Куйбишева, 1-А) порушив справи про банкрутство:

1. ВАТ «Петропавлівський агротехсервіс», код ЄДРПОУ 00902978, юридична адреса: 52700, Дніпропетровська область, смт. Петропавлівка, вул. Польова, 91, р/р 26009268434001 ФКБ «Приватбанк», МФО 305727, справа № Б24/96/02. Розпорядник майна — Казаченко В. М., ліцензія № 249591.

2. ПП НВФ «Білий Клен», код ЄДРПОУ 202615602, юридична адреса: 49600, м. Дніпропетровськ, вул. Плеханова, 20/31, р/р 26009104567001 в КБ «Приватбанк», МФО 305299, справа № 24/119/02. Розпорядник майна —Лосєва Г. А., ліцензія № 047587.

3. ТОВ фірми «Аралан», код ЄДРПОУ 20232396, юридична адреса: 49026, м. Дніпропетровськ, вул. Решетилівська, 33/93, р/р 26004116118001 в КБ «Приватбанк», МФО 305299, справа № Б26/74/02. Розпорядник майна —Лосєва Г. А., ліцензія № 047587.

4. ВАТ «Інгулецьке АТП № 1416», юридична адреса: 50102, м. Кривий Ріг, ст. Інгулець, вул. 27-го Партз'їзду, 8, р/р 26001301142425 в Центрально-міському відділенні ПІБ м. Кривий Ріг, МФО 305493, справа № Б24/91/02. Розпорядник майна — Горбенко В. С., ліцензія № 250317.

Господарський суд м. Києва (01030, м. Київ, вул. Б. Хмельницького, 44в) порушив справу № 24/304-б про банкрутство (ухвала Господарського суду м. Києва від 17.06.2002 року) Науково-виробничого кооперативу «Силекс» (код 21564304, юридична адреса: м. Київ, 04080, аул; Межгірська 87-А, п/р 604722 в АКБ «Мрія», МФО 321767). Розпорядником майна призначено Зарубіну Т. М. (ліцензія Мінекономіки № 250105 від 26.11.01 р. тел. 2488402, адреса для листування м. Київ 03179, абонентська скринька 159). Претензії кредиторів і заяви санаторів протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Ухвалою Господарчого суду Луганської області (м. Луганськ, пл. Героїв ВВВ, 3-А) визначено банкрутом та відкрита ліквідаційна процедура ТОВ «СОЮЗ-БІЗНЕС» ЛТД, рішення від 25.06.2002 р., справа № 10/69Б. Адреса: Луганська область, м. Лисичанськ, вул. Комсомольська, 14/20, ОКПО 24191175.

Ліквідатором призначений Барановський Сергій Іванович (93400, Луганська область, м. Сєвєродонецьк, вул. Курчатова, 7-А/146), тел. (06452) 234-29.

Постановою господарського суду Харківської області (м.Харків, площа Свободи, 5, Держпром, 8 п.) від 23.07.2002р. по справі № Б-2735/2-25 визнано банкрутом та відкрито луквідаційну процедуру ТОВ "Спільне українсько-сінгапурське підприємство "Веском-інкорпорейтид" (м.Харків, вул. Рожорського, 2/10, код ЄДРПОУ 14298428, р/р № 2600302283860 в Укрексімбанку м.Київ, МФО 322313). Ліквідатором банкрута призначено арбітражного керуючого Суницю В.І..

Претензії кредиторів приймаються протягом місяця з дня публікації оголошення за адресою ліквідатора (03039, м. Київ, пр-т 40-річчя Жовтня, 8, т. (044) 2652912) та за адресою господарського суду Харківської області.

АТ «Генеральне представництво ВАТ «АвтоЗАЗ» (код ЗКПО 24927244) повідомляє, що у зв'язку з ліквідацією загальні збори акціонерів відбудуться 9 вересня 2002 р. об 11 годині в приміщенні Генпредставництва за адресою: м. Київ, вул. Предславинська, 43/2. Претензії приймаються ліквідаційною комісією до 7 вересня 2002 року.

Правління Українсько-швейцарської страхової компанії у формі закритого акціонерного товариства "АКВ Гарант" повідомляє, що чергові Загальні збори акціонерів Товариства відбудуться 20 вересня 2002 року о 17:00 в приміщенні Товариства за адресою: м. Київ, проспект Перемоги, 67.

Реєстрація акціонерів буде проводитися 20 вересня 2002 року з 16:00 до 16:45 за вищезгаданною адресою.

ПОРЯДОК ДЕННИЙ:

1. Внесення змін до Статуту Товариства.

Для участі у зборах акціонер повинен мати при собі паспорт, або документ, що посвідчує особу, представники акціонерів-паспорт, або документ, що посвідчує особу та доручення на право участі і голосування на загальних зборах акціонерів, оформлене згідно з чинним законодавством.

Довідки за телефонами: 459-52-07, 455-61-19, 459-52-08.

Правління УШ СК ЗАТ "АКВ Гарант"

Серія АА № 239098, 99, 100

Господарським судом м. Києва порушено справу №24/349-б про банкрутство Товариства з обмеженою відповідальністю "Веста 2000" (03148, м. Київ, пр-т 50-річчя Жовтня, 1-а, п/р 26002108801 в АКБ "Інтеграл-банк", код банку 320735, код ЄДРПОУ 30725713).
Розпорядником майна призначено Романенка Б.О. (ліцензія №356 від 22.01.2001р.). Заяви кредиторів про грошові вимоги, підтверджуючі документи та заяви можливих санаторів подаються до Господарського суду м. Києва (01030, м. Київ, вул. Б. Хмельницького, 44-б) у місячний термін з дня публікації оголошення. Довідки за тел.: (044)254-4553, 446-2410.

КОНСУЛЬТУЄ ЮРИСТ

Собачий привід страхування

Чув, що вводиться новий вид обов'язкового страхування для власників собак. Що з цього випливає і чи всі породи собак підлягають страхуванню?

Яків КОЛЬЧАК.

Умань.

Доволі часто нам доводиться притискатися до паркану, даючи дорогу брату нашому меншому, власник якого лише зверхньо посміхається. І полегшено видихуємо тільки тоді, як бачимо намордник. На жаль, дуже рідко трапляється, щоб собака був на повідку та в наморднику. І не новина місце вигулу улюбленців — найближча вулиця чи парк. За такої ситуації залишається сподіватися на миролюбний настрій собаки та його здоровий глузд, оскільки наявність останнього в хазяїна — під питанням.

Компенсувати наслідки агресії собаки (чи його господаря?) покликана нова постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку і правил проведення обов'язкового страхування відповідальності власників собак за шкоду, яка може бути заподіяна третім особам», що набере чинності напередодні 1 вересня.

Відповідно до цієї постанови вводиться новий вид обов'язкового страхування, покликаний забезпечити відшкодування шкоди, заподіяної життю, здоров'ю та майну громадян. Сподіватися на таке відшкодування можна лише у випадку настання смерті, інвалідності, втрати працездатності, тимчасового розладу здоров'я в дитини або пошкодження (знищення) майна внаслідок агресивної та/або непередбачуваної дії собаки. Важко сказати, чому лише такі тяжкі випадки, як інвалідність та смерть, заслуговують на відшкодування. І чому тимчасова втрата працездатності дорослою людиною не варта цього ж. Якщо з агресивною поведінкою тварини все зрозуміло, то яка поведінка буде вважатися саме непередбачуваною, і, цікаво було б дізнатися, як можна передбачити дії собаки. Розраховувати на компенсацію можна лише за наявності причинного зв'язку між діями собаки та заподіяною ним шкодою.

Страхова сума встановлюється:

у разі відшкодування спадкоємцям особи, яка померла внаслідок страхового випадку, — 11 000 гривень;

у разі призначення потерпілій фізичній особі І, ІІ або ІІІ групи інвалідності — відповідно 8 250, 5 500, 2 750 гривень;

за кожний день непрацездатності потерпілої фізичної особи, розладу здоров'я у дитини — 20 гривень, але не більш як 2 500 гривень;

у разі пошкодження (знищення) майна третьої особи — у розмірі його балансової вартості, але не більш як 30 000 гривень. У разі відсутності балансової вартості майна його розмір установлюється страховиком за домовленістю з третьою особою, але не більш як 30 000 гривень. Якщо така домовленість не була досягнута, розмір збитків установлюється за рішенням суду. У разі часткового пошкодження майна для виплати страхового відшкодування оцінюється вартість майна, що підлягає заміні або відновленню (вартість відновлення), у визначеному законодавством порядку.

Власники собак, зазначених у додатку, повинні до або під час реєстрації укласти договір страхування. За відсутності такого договору реєстрація та перереєстрація не проводитиметься. Водночас в'їжджаючи на територію України, власник собаки має укласти договір страхування, за винятком випадків, коли власник собаки уклав відповідний договір у державі, з уповноваженою організацією із страхування відповідальності власників собак, з якою Україна уклала угоду про взаємне визнання договорів такого страхування.

Обов'язкове страхування відповідальності власників собак мало б захищати їх від зайвих витрат, а потерпілим гарантувати реальність отримання компенсації. Чи буде це справді так? Оскільки довести причетність конкретної собаки до конкретного випадку досить важко, якщо майже не реально. І чи не перетвориться механізм захисту на марну статтю додаткових витрат?

Наталя ГЕЛЕТКО.

Мал. Віктора ПОПОВА.

▼

Живе довго, бо любить співати

Саме такий секрет довголіття розкрила на святкуванні свого 100-річного ювілею черкащанка Февронія Федорівна Кузьменко. Народжена 1902 року, жінка прожила довге і нелегке життя, але ніколи не втрачала почуття гумору і любов до пісні. «Коли мені було радісно на душі, я співала, — ділилася з гостями довгожителька. — Коли сумно — також співала. Пісня зцілювала мене від хвороб, уберігала від негараздів... Співайте й ви, і довго житемете!»

Міський голова Анатолій Волошин привітав поважну черкащанку із століттям і подарував їй набір ласощів, від котрих старенька ніколи не відмовляється.

Лідія ТИТАРЕНКО.

Черкаська область.

Звідки грошики?

Таке запитання поставив перед правоохоронцями на засіданні колегії УМВС України в Одеській області голова облдержадміністрації Сергій Гриневецький. І назвав парадоксальну цифру: мешканці регіону щомісяця витрачають на придбання різних товарів і оплату послуг на 150 мільйонів гривень більше, ніж офіційно заробляють. На своє запитання голова ОДА відповів сам: гроші — з «тіні», в якій перебуває, на жаль, значна частина економіки області. Ту «тінь» і мусять викрити правоохоронці. Заходів щодо декриміналізації потребують передусім сфери приватизації, банківська та паливно-енергетична індустрії.

Георгій ВОРОТНЮК.

ФОТОФАКТ

У Львові в Національному музеї експонується виставка кераміки, живопису і графіки київської художниці Галини Севрук.

Фото Володимира ПЕСЛЯКА (Укрінформ).

ІНІЦІАТИВА

Кожній АЕС — своє сховище

Такої думки новопризначений президент Національної атомної енергогенеруючої компанії «Енергоатом» Сергій Тулуб, котрий зі своїм першим робочим візитом побував на Запорізькій атомній електростанції. Він позитивно оцінив зусилля запорізьких фахівців, спрямовані на підвищення безпеки роботи атомних енергоблоків, реконструкцію і технічне переозброєння підприємства, впровадження нововведень, що відповідають найвищим світовим стандартам.

Сергій Тулуб, зокрема, відзначив особливе значення для економіки України нової системи зберереження відпрацьованого ядерного палива на ЗАЕС. Уже незабаром вона дасть можливість скоротити витрати майже в десять разів.

Запорізькі атомники підтвердили свій намір завантажити до кінця року ще три контейнери-сховища. До того ж практично все оснащення для них буде виготовлено на місці.

На завершення свого візиту на ЗАЕС президент НАЕК «Енергоатом» вручив ключі новоселам-атомникам від квартир у новому багатоповерховому будинку, який нещодавно здано в експлуатацію.

Олександр АБЛІЦОВ.

Запорізька область.

АКТУАЛЬНО

Порожніми квартирами цікавитеся?

У Стаханові квартиру можна купити за 200 доларів. А можна й не купувати. Бомжі, приміром, просто заходять і живуть. Після того, як «гніздечко», залишене без нагляду, розкрадають аж до дверної ручки.

Така ситуація в місті виникла після того, як закрилося одразу кілька шахт і тисячі людей поповнили лави безробітних. Багато хто з них, залишивши житло, поїхав на заробітки до Москви, Санкт-Петербурга й країн далекого зарубіжжя.

Більш як двісті порожніх квартир належать міській владі. Їх у порядку експерименту керівники міста вирішили передати людям, котрі потребують житло. За офіційними даними, таких у Стаханові понад п'ятсот, а за неофіційними — вдвічі більше. Тим часом останній житловий будинок у місті було збудовано 1996 року, і вже вісім років поспіль коштів для цих цілей місцевий бюджет не надає.

До такого варіанта розв'язання квартирної проблеми городяни поставилися по-різному. Із 25 черговиків лише 10 погодилися вселятися у запропоноване їм житло. Решта відмовилися, побачивши стан цих «апартаментів».

Проте міська влада вважає експеримент єдиним виходом у розв'язанні житлової проблеми й можливістю зберегти житловий фонд міста.

Алла АНТИПОВА.

Луганська область.

Центр має прислухатися до районів

Бюро технічної інвентаризації (далі — БТІ) Донецька, як потужний механізм державної машини, переробляє безперервний потік інформації, здійснюючи технічну інвентаризацію та державну реєстрацію прав власності на нерухоме майно. Впродовж місяця в середньому відбувається близько 10 000 звернень до БТІ: видається майже 1 500 довідок-характеристик, більш як 2 000 технічних паспортів на об'єкти нерухомості, понад 2 500 довідок про наявність чи відсутність нерухомості на запити громадян, слідчих органів, судів, прокуратури тощо. Слід зазначити, що завдяки злагодженій роботі всього колективу, високій кваліфікації фахівців цей механізм працює без збоїв.

До видання наказу Міністерства юстиції України № 7/5 від 07.02.2002 р. «Про затвердження Тимчасового положення про порядок державної реєстрації прав власності на нерухоме майно» БТІ у своїй роботі керувалося Законом України «Про місцеве самоврядування в Україні» та Інструкцією Держбуду України «Про порядок державної реєстрації прав власності на нерухоме майно, що належить фізичним та юридичним особам», не порушуючи інших законів України, що регламентують цей процес.

Після набуття чинності Тимчасовим положенням інструкцію Держбуду України було скасовано. Свою діяльність БТІ почало здійснювати відповідно до Тимчасовим положенням, попри те, що, на нашу думку, деякі його пункти суперечать чинному законодавству України, а саме: Конституції України (ст. 92), законам України «Про місцеве самоврядування» (ст. 30), «Про підприємства в Україні» (ст. 27), «Про інформацію» (ст. 23, 30), Цивільному кодексу України (ст. 227) та іншим. Воістину своя рука — владика.

Але хто нестиме відповідальність за порушення законів?

Так, п. п. 3, 4, 5 наказу передбачають, що держателем Реєстру прав власності є Міністерство юстиції України, вони визначають також адміністратором Реєстру державне (госпрозрахункове) підприємство «Інформаційний центр» Мін'юсту. І йому доручають розробити до 01.04.2002 р. програмне забезпечення та бланки документів (свідоцтв, витягів з Реєстру), а також тарифи на послуги за надання інформації та оплату вартості бланків. Донині власником Реєстру була територіальна громада. Бланки свідоцтв видавали органи місцевого самоврядування юридичним і фізичним особам безплатно.

Передавши безплатно Мін'юсту базу даних за Реєстром, БТІ оплачуватиме додатково «Інформаційному центру» за кожну отримувану інформацію, що призведе до подорожчання робіт з реєстрації прав власності для населення та юридичних осіб у 8—10 разів, що спричинить невдоволення громадян.

За потрібну інформацію треба буде платити «Інформаційному центру» та органам місцевого самоврядування.

До введення Тимчасового положення фізична або юридична особа здавала пакет документів до БТІ і через відповідний проміжок часу отримувала зареєстрований документ на нерухомість.

Нині ця процедура триває на 5—15 днів довше. До того ж потрібно тричі побувати в БТІ. Наскільки збільшився обсяг робіт у працівників БТІ, можна судити з черг у коридорах установи.

■ ■ ■

Впродовж місяця в середньому відбувається близько 10 000 звернень до БТІ: видається майже 1 500 довідок-характеристик, більш як 2 000 технічних паспортів на об'єкти нерухомості, понад 2 500 довідок про наявність чи відсутність нерухомості на запити громадян, слідчих органів, судів, прокуратури тощо.

■

Відповідно до п. 6 наказу Мін'юст рекомендує місцевим органам виконавчої влади проводити видачу свідоцтв про право власності на спеціальних бланках, виготовлених «Інформаційним центром», за які необхідно буде платити органам місцевого самоврядування, що знову спричинить подорожчання послуг.

А що, місцеві органи вже не можуть і цього зробити самостійно?

Бюро технічної інвентаризації Донецька звернулося до місцевих органів виконавчої влади з проханням порушити питання перед Кабінетом Міністрів України про внесення змін до наказу № 7/5 від 07.02.2002 р. Мін'юсту України, з урахуванням зауважень усіх БТІ, про доопрацювання та приведення у відповідність з чинним законодавством України або скасувати його.

Як стало відомо, багато областей і відповідні відомства вже звернулися з такими пропозиціями до Кабінету Міністрів України. Органи місцевого самоврядування вважають за потрібне узгодити з ними такі документи, ув'язати із законодавчою і нормативною базою України, а також з обов'язковою апробацією їх у одному з регіонів України для усунення недоліків, розробки та прийняття ефективніших рішень.

Олександр БУДЛЯНСЬКИЙ,
начальник Донецького БТІ;
Михайло ВАСИЛАШКО.

Голос України
ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Редактор номера Анатолій МАРЦИНОВСЬКИЙ.

Редколегія:
Сергій ПРАВДЕНКО, Леонід БРОВЧЕНКО, Анатолій ГОРЛОВ, Віталій ЖЕЖЕРА, Іван ІЛЛЯШ, Людмила КОХАНЕЦЬ, Анатолій МАРЦИНОВСЬКИЙ, Світлана ПИСАРЕНКО, Віталій СУДДЯ.

Головний редактор Анатолій ГОРЛОВ.

- За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
- Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
- За точність викладених фактів відповідальність несе автор.
- Рукописів не повертаємо.
- Листування з читачами — тільки на сторінках газети.
- При використанні наших публікацій посилання на «Голос України» обов'язкове.

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання— КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами.

Передплатні індекси: для індивідуальних передплатників — 40224, для підприємств і організацій — 60955.
Загальний тираж 159000.

Ціна договірна

Комбінат друку видавництва «Преса України». 03047, Київ-47, проспект Перемоги, 50.
Фотоформи виготовлено в КЦ редакції газети «Голос України»
Зам. 0311142. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.
ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-84-92;
телефакс — 224-72-54;
відділ реклами — 449-72-53, 441-89-34, 441-89-44;
телефакс — 449-85-62.

E-mail: mail@golos.com.ua — загальний
reklama@golos.com.ua — відділ реклами
let@golos.com.ua — відділ листів
foto@golos.com.ua — відділ ілюстрацій
Internet: http://uamedia.visti.net/golos